

Udkast til

Vejledning til nye regler for
spildevandsselskabers klimatilpasning
m.v.

(Vejledning til omkostningsbekendtgørelsen)

Energistyrelsen 25-02-2022

Indhold

1. Baggrund og indledning.....	5
1.1. Politisk baggrund	6
1.2. Opbygning af vejledningen.....	6
2. Overordnet om de nye regler	7
2.1. Forholdet til eksisterende regler	8
2.2. Overordnet procesdiagram for de nye regler	8
3. Anvendelsesområde og definitioner	10
3.1. Anvendelsesområde	10
3.2. Definitioner.....	10
3.2.1. Spildevandsforsyningsselskaber	10
3.2.2. Spildevand	10
3.2.3. Klimatilpasning	10
3.2.4. Serviceniveauer	10
4. Spildevandsforsyningsselskabers udgifter til klimatilpasning i forhold til håndtering af tag- og overfladevand.....	12
4.0.1. Krav vedr. klimatilpasningsprojekter efter kap. 2	12
4.1. Forpligtende serviceniveau	13
4.1.1. Forhøjelse af det faktiske serviceniveau	13
4.1.2. Kloakering af nye områder	13
4.1.3. Højere serviceniveau end det forpligtende.....	13
4.1.4. Dokumentation i fht. forpligtende serviceniveau	13
4.2. Supplerende tiltag	14
4.2.1. Reduktion af skadesomkostninger	14
4.2.2. Skal fremgå at spildevandsplan	15
4.2.3. Skal udføres i sammenhæng med et hovedprojekt	15
4.2.4. Skal indebære samfundsøkonomisk nettogevinst	16
4.2.5. Dokumentation i fht. supplerende tiltag.....	16
4.3. Selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet	17
4.4. Projekter med andet hovedformål.....	17
4.4.1. Redegørelse for hovedformål.....	18
4.4.2. Dokumentation for dimensionering.....	18
4.4.3. Dokumentation og tilsyn i fht. projekter med andet hovedformål.....	18
4.5. Opfyldelse af flere formål.....	19

5. Spildevandsforsyningsselskabers projekter uden for deres egne spildevandsanlæg og med andre parter i øvrigt.....	20
5.0.1. Krav vedr. projekter efter kap. 3	21
5.0.2. Hvad forstås ved andre parter.....	21
5.1. Projekttype 1: Anlæg med nytte for andre parter	22
5.1.1. Hvad forstås ved nytte.....	22
5.2. Projekttype 2: Aftaler om højere serviceniveau end det forpligtende eller dyrere løsninger.....	23
5.2.1. Projekttype 2A: Højere serviceniveau	24
5.2.2. Projekttype 2B: Dyrere løsning.....	24
5.3. Projekttype 3: Projekter i vandløb og åbne anlæg på fremmed grund.....	25
6. Selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet	26
6.0.1. Procesdiagram for selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet	27
6.1. Bilag 1 om selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet.....	28
6.2. Overordnede krav vedr. selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet	28
6.2.1. Tilvejebringelse af dokumentationen.....	28
6.2.2. Omfang af dokumentation	29
6.3. Krav til alternative løsningstiltag	30
6.3.1. Alternativløsninger	30
6.3.2. Særligt for visse klimatilpasningsprojekter	31
6.4. Dokumentation og tilsyn i fht. selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet.....	31
6.5. Projekter, der opfylder flere mål for spildevandsforsyningsselskabet.....	32
6.6. Beregningsprincipper	32
6.6.1. Metode til sammenligning af forskellige løsningstiltag.....	32
7. Krav til aftaler	33
7.1. Aftaledel 1: Projektets formål m.v.	34
7.2. Aftaledel 2: Parternes varetægelse af etablering, drift mm.....	34
7.3. Aftaledel 3: Sikring af anlæggets funktion mm.	34
7.4. Aftaledel 4: Fordeling af omkostninger mellem parterne.....	35
7.5. Aftaledel 5: Meromkostninger afholdt af andre parter	36
7.6. Aftaledel 6: Evt. betaling fra selskabet til andre parter	36
7.7. Aftaledel 7: Fordeling af risiko.....	36
7.8. Aftaledel 8: Opsigelse af aftalen.....	36
7.9. Aftaledel 9: Ophør af projektet	37
7.10. Offentliggørelse af aftale og redegørelser vedr. omkostningsfordeling,	37

7.11. Ændringer af aftaler.....	37
7.12. Skabelon for skriftlige aftaler	38
8. Omkostningsfordeling	40
8.0.1. Overordnet om omkostningsfordeling	41
8.1. Omkostningsfordeling spildevandsforsyningsselskaber imellem.....	41
8.2. Omkostningsfordeling for projekttype 1	42
8.3. Omkostningsfordeling for projekttype 2	42
8.4. Omkostningsfordeling for projekttype 3	44
8.5. Fordeling af risiko for uforudsete fordyrelser	44
8.6. Dokumentation i fht. omkostningsfordeling	44
8.7. Nødvendige omkostninger i forbindelse med projekter	46
8.7.1. Nødvendige omkostninger og nytte for andre parter	47
8.7.2. Indpasning af anlæg i eksisterende rammer	48
8.7.3. Retablering til samme stand som inden projektstart.....	48
8.7.4. Nødvendige ændringer af eksisterende anlæg	49
8.7.5. Overholdelse af øvrige krav eller standarder	49
8.7.6. Planlægning, forberedelse og logistik mm.	49
8.7.7. Andet	50
8.7.8. Ikke-nødvendige omkostninger	50
9. Undtagelser fra regler i lov om vandløb	51
10. Tilsyn	52
10.1. Forsyningssekretariatets tilsyn	52
10.2. Overordnet skitsering af dokumentationskrav og Forsyningssekretariatets tilsyn	53
10.3. Forsyningssekretariatets tilsyn med reglerne i kapitel 2.....	54
10.3.1. Serviceniveau	54
10.3.2. Selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet	54
10.3.3. Evt. øvrig dokumentation	54
10.3.4. Dokumentation efter reglerne i kapitel 2.....	55
10.4. Forsyningssekretariatets tilsyn med reglerne i kapitel 3.....	55
10.4.1. Skriftlige aftaler og selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet	55
10.4.2. Øvrig dokumentation	55
10.4.3. Dokumentation efter reglerne i kapitel 3:.....	55
10.4.4. Risiko- og stikprøvebaseret tilsyn.....	56

10.5. Anmodning om udtalelse fra Forsyningssekretariatet	56
10.6. Hvis Forsyningssekretariatets finder, at reglerne ikke er overholdt	56
11. Ikrafttræden og overgangsbestemmelser	58
11.1. Påbegyndelseskravet	58
11.1.1. Fysisk etablering af projektet	58
11.1.2. Anmeldelse af påbegyndt etablering af projektet	59
11.2. Ændringer af eksisterende aftaler	60
11.2.1. Hvilke ændringer er omfattet	60
11.2.2. Væsentlige omkostninger til det ændrede projekt før 1. januar 2021	60
11.3. Fornyelse/reinvesteringer af anlæg omfattet af overgangsordningen	60
12. Øvrigt	62
12.1. Klage- og dispensationsmuligheder	62
12.2. Løbende status og evaluering	62

1. Baggrund og indledning

Denne vejledning uddyber reglerne i følgende:

- Lov nr. 2210 af 29. december 2020:
Lov om ændring af lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v., lov om miljøbeskyttelse, vandsektorloven, lov om vandløb og lov om vandforsyning m.v.
(Spildevandsforsyningsselskabers klimatilpasning, vandselskabernes foreninger til fremme af vandsektorens effektivitet og kvalitet m.v. – herefter omtalt som "ændringsloven")
(dog ikke nye regler vedrørende foreninger til forbedring af vandsektorens effektivitet og kvalitet)
- Bekendtgørelse nr. 2275 af 29. december 2020 som ændret ved bekendtgørelse nr. 284 af 26. februar 2021:
Bekendtgørelse om spildevandsforsyningsselskabers omkostninger til klimatilpasning i forhold til tag- og overfladevand og omkostninger til projekter uden for selskabernes egne spildevandsanlæg og med andre parter i øvrigt
(Omkostningsbekendtgørelsen)

Herudover henviser vejledningen til følgende regler på Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets område:

- Lov nr. 1775 af 2. september 2021:
Lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v.
(Spildevandsbetalingsloven)
- Bekendtgørelse nr. 2291 af 30. december 2020:
Bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber
(ØR-bekendtgørelsen)
- Lov nr. 1693 af 16. august 2021:
Lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold
(vandsektorloven)

Vejledningen omfatter som udgangspunkt *ikke* reglerne på Miljøministeriets område, såsom:

- Bekendtgørelse nr. 2276 af 29. december 2020: Bekendtgørelse om fastsættelse af serviceniveau m.v. for håndtering af tag- og overfladevand
(Serviceniveaubekendtgørelsen). Der henvises til Miljøstyrelsens vejledning til serviceniveaubekendtgørelsen for dette område (bemærk dog relationen til Forsyningssekretariatets tilsyn med det fastsatte serviceniveau gennemgået i afsnit 10).
- Bekendtgørelse nr. 1393 af 21. juni 2021:
Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4
(Spildevandsbekendtgørelsen)
- Lov nr. 1217 af 25. november 2019 som ændret ved lov nr. 2210 af 29. december 2020 og lov nr. 126 af 30. januar 2021:
Lov om vandløb
(Vandløbsloven) (bemærk dog relationen til enkelte dele gennemgået i afsnit 9)

Vejledningen er retningsgivende for fortolkning af lovgivningen, idet lov og bekendtgørelse har forrang ved tvivl om gældende ret. Det er domstolene, der er kompetent myndighed, når det gælder den endelige fortolkning af reglerne og afgørelse af enkeltsager.

1.1. Politisk baggrund

Ændringsloven (med ledsagende bekendtgørelser etc.) har hovedsageligt baggrund i stemmeaftalen "Aftale om spildevandsselskabers klimatilpasning" indgået i maj 2020. Ændringsloven introducerede et væsentligt og omfattende skift i det samlede regelsæt omkring spildevandsselskabers klimatilpasning og projekter med andre parter i øvrigt, herunder at reglerne blev harmoniseret, de tidligere særregler om medfinansiering bortfaldt og tilsynet omkring spildevandsselskabernes projekter blev styrket. Nærværende vejledning skal ses i lys af dette omfattende skift i regelsættet.

1.2. Opbygning af vejledningen

Nærværende vejlednings opbygning i *afsnit* følger omkostningsbekendtgørelsens inddeling i 5 *kapitler*:

Kapitel 1: Anvendelsesområde og definitioner

Afsnit 3 i nærværende vejledning.

Kapitel 2: Spildevandsforsyningsselskabers udgifter til klimatilpasning i forhold til håndtering af tag- og overfladevand

Afsnit 4 i nærværende vejledning. Heri uddybes de regler, der knytter sig til spildevandsselskabernes klimatilpasningsprojekter. Reglerne i bekendtgørelsens kapitel 2 suppleres af reglerne i kapitel 3, således at et projekt omfattet af kapitel 2 også kan være omfattet af kapitel 3.

Kapitel 3: Spildevandsforsyningsselskabers projekter uden for deres egne spildevandsanlæg og med andre parter i øvrigt

Afsnit 5, 6, 7, 8 og 9 i nærværende vejledning. Heri uddybes de regler, der knytter sig til spildevandsselskabernes projekter uden for deres egne anlæg og med andre parter. Reglerne i bekendtgørelsens kapitel 3 suppleres af reglerne i kapitel 2, således at et projekt omfattet af kapitel 3 også kan være omfattet af kapitel 2. Afsnit 5 uddyber hvilke typer projekter, der er omfattet af kapitel 3. Afsnit 6 uddyber reglerne omkring selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet. Afsnit 7 uddyber reglerne omkring aftaler. Afsnit 8 uddyber reglerne omkring omkostningsfordeling. Afsnit 9 uddyber relationen til visse bestemmelser i vandløbsloven.

Kapitel 4: Tilsyn

Afsnit 10 i nærværende vejledning. Heri uddybes reglerne omkring Forsyningssekretariatets tilsyn og spildevandsforsyningsselskabernes dokumentation.

Kapitel 5: Ikrafttræden og overgangsbestemmelser

Afsnit 11 i nærværende vejledning. Heri uddybes de regler, der knytter sig til ikrafttræden af de nye regler, herunder overgangsordningen.

I hvert afsnit dokumentationskravene for den pågældende del af reglerne samlet i et enkelt underafsnit.

2. Overordnet om de nye regler

Reglerne i omkostningsbekendtgørelsen vedrører, hvilke omkostninger spildevandsforsyningsselskabet lovligt kan takstfinansiere i forbindelse med projekter i henhold til spildevandsbetalingsloven, dvs., hvilke omkostninger selskabet må indregne i bidragene efter lovens § 1, stk. 4. Hvorvidt selskabet kan få tillæg til indtægtsrammen følger desuden af reglerne i ØR-bekendtgørelsen, der ikke gennemgås nærmere i nærværende vejledning.

Det er i den forbindelse vigtigt at understrege, at omkostningsbekendtgørelsens regler omfatter en lang række af selskabernes projekter ud over klimatilpasningsprojekter som beskrevet neden for.

Udgangspunktet er, at alle spildevandsforsyningsselskabets omkostninger til projekter, herunder klimatilpasningsprojekter, fra og med 1. januar 2021 skal overholde de nye regler. Der er dog mulighed for, at konkrete projekter, der opfylder visse betingelser, i en begrænset periode kan gennemføres efter de hidtil gældende regler - den såkaldte overgangsordning. Der henvises til Vejledning til overgangsordning for nye regler for spildevandsselskabers klimatilpasning m.v. (vejledning nr. 9251 af 9. april 2021) og afsnit 11 i nærværende vejledning, hvor visse emner i relation til overgangsordningen er uddybet.

De nye regler indeholder overordnet fire elementer eller krav, jf. figur 1 (bemærk at et projekt kan være omfattet af ingen eller flere af disse krav, afhængig af projektets kategori):

- **Serviceniveau:** Serviceniveauet for projekter omfattet af dette krav (klimatilpasningsprojekter) skal følge reglerne for fastsættelse af serviceniveau i Miljøministeriets serviceniveaubekendtgørelse. Uddybes i afsnit 4.
- **Selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet:** Selskabet skal for projekter omfattet af dette krav dokumentere, at løsninger er omkostningseffektive for selskabet og dermed for brugerne. Uddybes i afsnit 6.
- **Aftale:** Selskabet skal for projekter omfattet af dette krav indgå en skriftlig aftale, som indeholder bestemte punkter, med evt. andre parter. Uddybes i afsnit 7.
- **Omkostningsfordeling:** Omkostningerne for projekter omfattet af dette krav skal fordeles mellem selskab og evt. andre parter efter nytte. Uddybes i afsnit 8.

De nye regler inddeler overordnet projekter i kategorier, jf. figur 1 (bemærk at et projekt kan tilhøre flere kategorier og i så fald vil være omfattet af alle kravene for de relevante kategorier):

- **Omkostningsbekendtgørelsens kapitel 2 - Klimatilpasningsprojekter:**
 - Projekter der hæver det faktiske serviceniveau. Uddybet i afsnit 4.1.3
 - Projekter med kloakering af nye områder for tag- og overfladevand. Uddybet i afsnit 4.1.2
 - Projekter der reducerer skadesomkostninger fra tag- og overfladevand (supplerende tiltag). Uddybet i afsnit 4.2
- **Omkostningsbekendtgørelsens kapitel 3 - Projekter uden for selskabernes egne spildevandsanlæg og med andre parter i øvrigt:**
 - Projekttype 1: Projekter med nytte for andre parter. Uddybet i afsnit 5.1
 - Projekttype 2: Projekter med forhøjet serviceniveau eller dyrere løsning. Uddybet i afsnit 5.2
 - Projekttype 3: Projekter i vandløb og åbne anlæg til tag- og overfladevand på fremmed grund. Uddybet i afsnit 5.3

Krav om:	Service-niveau	Omkostningsfordeling	Aftale	Selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet
Projekter omfattet af kap. 2 - Klimatilpasningsprojekter:				
Der hæver det faktiske serviceniveau	X			X
Nykloakering for tag- og overfladevand	X			X
Der reducerer skadesomkostninger fra tag- og overfladevand	X			X
Projekter omfattet af kap. 3 - Projekter uden for selskabernes egne spildevandsanlæg og med andre parter i øvrigt:				
Type 1: Med nytte for andre parter		X	X	X
Type 2: Med forhøjet serviceniveau eller dyrere løsning		X	X	X
Type 3: I vandløb og åbne anlæg til tag- og overfladevand på fremmed grund		X	X	X
Projekter ikke omfattet af <i>hverken</i> kap. 2 <i>eller</i> kap. 3:				
Ikke omfattet af omkostningsbekendtgørelsens regler				

Figur 1: De nye reglers inddeling i kategorier og hvilke elementer, der gælder for de pågældende kategorier. Bemærk at et projekt kan være omfattet af *både* kap. 2 og 3.

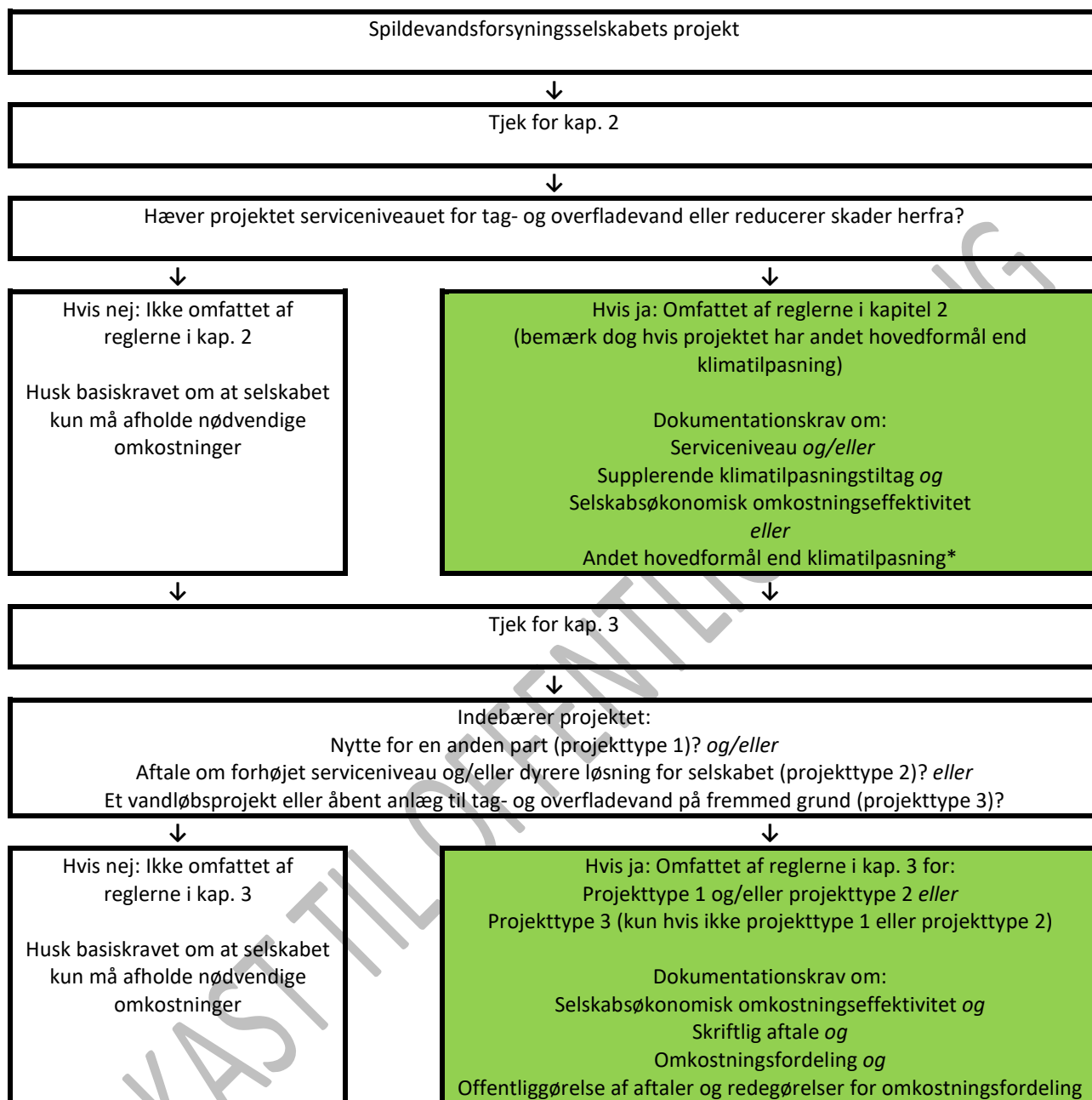
De enkelte elementer og kategorier i de nye regler beskrives i de efterfølgende afsnit.

2.1. Forholdet til eksisterende regler

Det skal bemærkes, at de nye regler i omkostningsbekendtgørelsen ikke ændrer ved øvrige eksisterende regelsæt ud over hvad der specifikt er nævnt (herunder enkelte konkrete regler i vandløbsloven jf. afsnit 9). Regler vedr. miljøvurdering af planer og konkrete projekter, udstedelse og overholdelse af udledningstilladelser, overholdelse af vandløbsdirektiver, pålæg fra myndigheden om at bidrage til vandløbsreguleringsprojekter og kystbeskyttelsesprojekter, udstrækningen af spildevandsforsyningsselskabers forsyningspligt osv. er således fortsat de samme.

2.2. Overordnet procesdiagram for de nye regler

På næste side ses et overordnet procesdiagram over de nye regler og dokumentationskrav.

*: Bemærk at supplerende tiltag kan kombineres med projekter, der har andet hovedformål end klimatilpasning.

Figur 2: Skitseret flowdiagram til at identificere de overordnede regler og dokumentationskrav i omkostningsbekendtgørelsen, et projekt kan være omfattet af. Bemærk at flowdiagrammet ikke indeholder alle detaljer, der er beskrevet nærmere i de relevante afsnit i vejledningen.

3. Anvendelsesområde og definitioner

Omkostningsbekendtgørelsens kapitel 1

I dette afsnit gennemgås de nye reglers anvendelsesområde og en række definitioner af udtryk og elementer, der anvendes i vejledningen.

3.1. Anvendelsesområde

Omkostningsbekendtgørelsen fastsætter regler for, hvilke krav spildevandsforsyningsselskaber skal overholde for at måtte indregne investeringer i klimatilpasningsprojekter (bekendtgørelsens kapitel 2) og projekter uden for deres egne spildevandsanlæg og med andre parter i øvrigt (bekendtgørelsens kapitel 3) i bidrag efter § 1, stk. 4, i spildevandsbetalingsloven, dvs. hvad selskaberne må takstfinansiere.

Bekendtgørelsen fastsætter således ikke regler for hvorledes andre parter, såsom kommuner, virksomheder eller private, finansierer sådanne projekter.

Det bemærkes, at bekendtgørelsens regler ikke kun omfatter klimatilpasningsprojekter men en lang række andre af spildevandsforsyningsselskabernes projektyper jf. bekendtgørelsens kapitel 3 (uddybnet i afsnit 5).

3.2. Definitioner

3.2.1. Spildevandsforsyningsselskaber

Der henvises til definitionen i vandsektorlovens § 2.

3.2.2. Spildevand

Der henvises til definitionen i Miljøministeriets spildevandsbekendtgørelse § 4.

3.2.3. Klimatilpasning

Klimatilpasning omfatter i omkostningsbekendtgørelsen:

- projekter til forhøjelse af det faktiske serviceniveau i forhold til håndtering af tag- og overfladevand
- projekter med kloakering af et område, der ikke tidligere har været kloakeret, fsva. håndtering af tag- og overfladevand
- tiltag, som har til formål at reducere skadesomkostningerne fra tag- og overfladevand (kaldet supplerende tiltag)

Dog *ikke* projekter med et *andet hovedformål*, der har en *afledt* effekt på håndtering af tag- og overfladevand. Se mere i afsnit 4 om klimatilpasningsprojekter.

3.2.4. Serviceniveauer

Der henvises til definitionen i Miljøministeriets serviceniveaubekendtgørelse § 2, stk. 1.

I denne vejledning anvendes en række forskellige varianter af begrebet serviceniveau:

- Faktisk serviceniveau: Det eksisterende serviceniveau for tag- og overfladevand. Især for ældre systemer vil det faktiske serviceniveau ofte ligge under det oprindeligt dimensionerede serviceniveau, f.eks. pga. øgede regnmængder, fortætning og øget befæstelsesgrad i oplandet. Se bl.a. mere i afsnit 4.1.1 om serviceniveauer.

- Forpligtende serviceniveau: Det serviceniveau for tag- og overfladevand, der er fastsat af enten kommunalbestyrelsen eller spildevandsforsyningsselskabet, jf. Miljøministeriets serviceniveaubekendtgørelse.
- Aftale om forhøjet serviceniveau: Spildevandsselskabet kan indgå aftale med en anden part om at etablere og drive et lokalt serviceniveau, der er højere end det forpligtende serviceniveau. Se bl.a. mere i afsnit 5.2 om aftaler om forhøjet serviceniveau.
- Forhøjelse af serviceniveauet: I denne sammenhæng forstås i det omfang, etablering af et projekt medfører, at det faktiske serviceniveau for et givet område hæves. Se bl.a. mere i afsnit 4.1 om klimatilpasning.

UDKAST TIL OFFENTLIG HØRING

4. Spildevandsforsyningsselskabers udgifter til klimatilpasning i forhold til håndtering af tag- og overfladevand

Omkostningsbekendtgørelsens kapitel 2

I dette afsnit gennemgås de regler, der gælder for selskabernes investeringer i klimatilpasningsprojekter. Først gennemgås hvad der omfatter klimatilpasningsprojekter, hvorefter de krav, der gælder for denne type projekter, gennemgås. Det bemærkes, at et klimatilpasningsprojekt også samtidig kan være omfattet af reglerne i bekendtgørelsens kapitel 3, som gennemgås i afsnit 5.

For spildevandsforsyningsselskabets klimatilpasningsprojekter skal en række betingelser være opfyldt. Med klimatilpasningsprojekter forstås i denne sammenhæng:

- projekter til forhøjelse af det faktiske serviceniveau i forhold til håndtering af tag- og overfladevand, jf. omkostningsbekendtgørelsens § 3, stk. 1
- projekter med kloakering af et område, der ikke tidligere har været kloakeret, fsva. håndtering af tag- og overfladevand, jf. omkostningsbekendtgørelsens § 3, stk. 2
- tiltag, som har til formål at reducere skadesomkostningerne fra tag- og overfladevand, jf. omkostningsbekendtgørelsens § 3, stk. 4 (herefter kaldet supplerende tiltag)

Dog *ikke* projekter med et andet hovedformål, der har en afledt effekt på håndtering af tag- og overfladevand, jf. omkostningsbekendtgørelsens § 3, stk. 5.

Kategorierne er uddybet i de efterfølgende afsnit.

Det følger af ovenstående liste, at bl.a. følgende i denne sammenhæng *ikke* anses for klimatilpasning:

- Projekter, der ikke forøger det faktiske serviceniveau for tag- og overfladevand eller reducerer skadesomkostningerne fra tag- og overfladevand.
- Projekter eller dele heraf, der ikke håndterer tag- og overfladevand, f.eks. separat spildevandskloakering.

Projekter, der ikke er klimatilpasning, er ikke omfattet af reglerne i omkostningsbekendtgørelsens kapitel 2. Sådanne projekter kan dog fortsat være omfattet af reglerne i omkostningsbekendtgørelsens kapitel 3 afhængig af projekttypen, hvilket er uddybet i afsnit 5. Klimatilpasningsprojekter, som er omfattet af bekendtgørelsens kapitel 3, skal også opfylde kravene i kapitel 3.

4.0.1. Krav vedr. klimatilpasningsprojekter efter kap. 2

Spildevandsforsyningsselskabets klimatilpasningsprojekter er omfattet af følgende krav jf. omkostningsbekendtgørelsens kapitel 2:

- Forpligtende serviceniveau: Selskabet kan alene indregne udgifter til forhøjelse til eller opnåelse af det *forpligtende serviceniveau*, uddybet i afsnit 4.1 – se dog reglerne vedr. *supplerende tiltag* i afsnit 4.2.
- Selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet: Selskabet skal dokumentere *selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet*. Uddybet i afsnit 4.3.

Kravene uddybes i ovennævnte efterfølgende afsnit.

Herudover *kan* selskabets klimatilpasningsprojekter være omfattet af krav til aftale og omkostningsfordeling jf. omkostningsbekendtgørelsens kapitel 3, hvilket gennemgås i afsnit 5.

4.1. Forpligtende serviceniveau

Med forpligtende serviceniveau forstås her det serviceniveau for tag- og overfladevand, der er fastsat af enten kommunalbestyrelsen eller spildevandsforsyningsselskabet, jf. Miljøministeriets serviceniveaubekendtgørelse. Se nærmere herom i Miljøstyrelsens vejledning til serviceniveaubekendtgørelsen. Bemærk i den forbindelse, at kravet om beregning af samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed til fastsættelse af serviceniveauet ikke omfatter projekter med et serviceniveau, der ikke overstiger en 5-års regnhændelse i separatkloakerede områder og en 10-års regnhændelse i fælleskloakerede områder (projekterne anses dog fortsat for klimatilpasningsprojekter i henhold til omkostningsbekendtgørelsens regler).

Hvis kommunalbestyrelsen i spildevandsplanen har fastsat serviceniveauer for kommunale adgangsveje til kritiske sundhedsfunktioner jf. serviceniveaubekendtgørelsen, er dette konkrete serviceniveau ligeledes forpligtende for selskabet.

4.1.1. Forhøjelse af det faktiske serviceniveau

Spildevandsforsyningsselskabet må alene indregne i bidragene de udgifter, der er nødvendige for at forhøje det faktiske, eksisterende serviceniveau for tag- og overfladevand til det forpligtende serviceniveau, jf. omkostningsbekendtgørelsens § 3, stk. 1.

4.1.2. Kloakering af nye områder

Spildevandsforsyningsselskabet må alene indregne i bidragene de udgifter, der er nødvendige for at opnå det forpligtende serviceniveau i det nye område, jf. omkostningsbekendtgørelsens § 3, stk. 2

4.1.3. Højere serviceniveau end det forpligtende

Spildevandsforsyningsselskabet må, efter frivillig aftale med en eller flere parter, etablere og drive anlæg med et højere serviceniveau end det forpligtende serviceniveau, jf. spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 5. Selskabet må dog fortsat kun afholde omkostninger svarende til opnåelse af det forpligtende serviceniveau, dvs. at andre parter skal afholde de meromkostninger til etablering og drift af anlægget, der er forbundet med det forhøjede serviceniveau. Uddybet i afsnit 5.3.1.

4.1.4. Dokumentation i fht. forpligtende serviceniveau

Spildevandsforsyningsselskabet skal i fht. det forpligtende serviceniveau dokumentere følgende:

- Første gang selskabet søger om tillæg eller forhåndsgodkendelse til et projekt, der tager sigte på at opnå det fastsatte serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand for et givent område jf. reglerne i Miljøministeriets serviceniveaubekendtgørelse, skal selskabet indsende dokumentation for, at metoden i serviceniveaubekendtgørelse er fulgt.
- Ved efterfølgende ansøgninger om tillæg eller forhåndsgodkendelser til et projekt, der tager sigte på at opnå det fastsatte serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand for det pågældende område, skal selskabet som udgangspunkt alene indsende dokumentation for, at projektet tager sigte på at opnå det fastsatte serviceniveau. Det kan f.eks. være en redegørelse for serviceniveauet for projektet indeholdende et link og en henvisning til en gældende spildevandsplan, hvor

serviceniveauet er fastsat, eller reference til tidligere indsendt dokumentation vedr. fastsættelse af serviceniveauet for det pågældende område.

- Hvis selskabet ikke søger om tillæg eller forhåndsgodkendelse af projektet, fører Forsyningssekretariatet ikke tilsyn hermed (men selskabet er fortsat forpligtet til at udarbejde dokumentationen).
- Selskabet skal desuden, før projektet igangsættes, dokumentere (men ikke indsende), at der er valgt en selskabsøkonomisk omkostningseffektiv løsning jf. afsnit 4.3. Denne dokumentation er beskrevet nærmere i afsnit 6.

Se desuden afsnit 10 om Forsyningssekretariatets tilsyn.

4.2. Supplerende tiltag

Supplerende tiltag er tiltag, der har til formål at reducere skadesomkostningerne fra tag- og overfladevand, men uden at serviceniveauet øges, jf. omkostningsbekendtgørelsens § 3, stk. 4.

Supplerende tiltag vil typisk bestå af mindre justeringer af eller tilføjelser til eksisterende infrastruktur, f.eks. ved at eksisterende kantsten/fortov hæves i forbindelse med spildevandsforsyningsselskabets øvrige anlægsaktiviteter, f.eks. separering af eksisterende fælleskloak, for derigennem at reducere konkrete skader umiddelbart omkring tiltaget. Tiltagene er typisk kendetegnet ved, at skadesreduktionen kan opnås forholdsvist billigt. Supplerende tiltag kan derfor i de relevante tilfælde være en hensigtsmæssig måde at reducere skadesomkostninger på, som supplement eller alternativ til at øge serviceniveauet generelt for et område.

For at spildevandsforsyningsselskabet må lave supplerende tiltag, skal alle de følgende betingelser være opfyldt:

1. Det supplerende tiltag må ikke have til formål at øge serviceniveauet for håndtering af tag- og overfladevand for området generelt.
2. Det skal fremgå af kommunens spildevandsplan, at selskabet generelt må udføre supplerende tiltag.
3. Det supplerende tiltag skal udføres i sammenhæng med et andet af selskabets anlægsprojekter (*hovedprojektet*), og anlægsomkostningerne til de supplerende tiltag må højst udgøre 5 pct. af anlægsomkostningerne til hovedprojektet.
4. Selskabet skal dokumentere, at det supplerende tiltag indebærer en samfundsøkonomisk nettogevinst.
5. Selskabet skal dokumentere, at det supplerende tiltag er selskabsøkonomisk omkostningseffektivt.

Betingelserne er uddybet i de efterfølgende afsnit.

Bemærk at supplerende tiltag – ligesom andre klimatilpasningsprojekter - også kan være omfattet af reglerne i omkostningsbekendtgørelsens kapitel 3, således at der f.eks. er krav til omkostningsfordeling og skriftlig aftale, som uddybet i afsnit 5.

4.2.1. Reduktion af skadesomkostninger

Supplerende tiltag må *ikke* have til formål at øge serviceniveauet for tag- og overfladevand for området generelt, f.eks. for en bydel eller et vandopland fastsat ud fra Miljøministeriets

serviceniveaubekendtgørelse. Formålet med supplerende tiltag er i stedet at reducere skadesomkostningerne for et afgrænset område, f.eks. en eller flere konkrete ejendomme.

4.2.2. Skal fremgå af spildevandsplan

Det skal fremgå af kommunalbestyrelsens spildevandsplan, at spildevandsforsyningsselskabet generelt må udføre supplerende tiltag efter omkostningsbekendtgørelsens regler, jf. § 6, nr. 5, i Miljøministeriets spildevandsbekendtgørelse.

Det følger af kravene, at det skal være en gældende spildevandsplan (eller et tillæg hertil). Ligeledes følger det af reguleringen, at spildevandsplanen konkret skal henvise til omkostningsbekendtgørelsens regler eller § 6, nr. 5, i Miljøministeriets spildevandsbekendtgørelse. Endelig skal det bemærkes, at spildevandsplanen ikke behøver at henvise til de enkelte hovedprojekter eller konkrete tiltag, da det er tilstrækkeligt overordnet at tillade, at spildevandsforsyningsselskabet helt generelt anvender supplerende tiltag, hvor det kan vise sig relevant inden for de 5 kriterier angivet i afsnit 4.2. Da spildevandsplanen skal tillade selskabet *generelt* at udføre supplerende tiltag, følger det, at kommunalbestyrelsen ikke kan begrænse anvendelsen af supplerende tiltag i spildevandsplanen f.eks. geografisk eller i relation til konkrete hovedprojekter.

Det følger desuden af formuleringen om, at spildevandsforsyningsselskabet generelt *må* udføre supplerende tiltag, at det er frivilligt for selskabet, om det vil benytte sig af muligheden. En anden part, f.eks. kommunen, kan således ikke *pålægge* selskabet at benytte sig af muligheden for at etablere supplerende tiltag, hverken konkret eller generelt.

4.2.3. Skal udføres i sammenhæng med et hovedprojekt

Supplerende tiltag skal udføres *i forbindelse* med et af *spildevandsforsyningsselskabets anlægsprojekter*, kaldet hovedprojektet. Med forbindelse forstås, at der er en umiddelbar og naturlig sammenhæng, således at de supplerende tiltag etableres inden for samme projekt/arbejdsområde og inden for samme tidsramme som hovedprojektet. Supplerende tiltag kan ikke udføres uden relation til et anlægsprojekt. Ligeledes følger det, at supplerende tiltag ikke kan udføres i forbindelse med anlægsprojekter, selskabet ikke i øvrigt er en del af, f.eks. en privat bygherres byggeri. Selskabets anlægsprojekt kan godt være i samarbejde med andre parter, men *hovedprojektet* anses i denne sammenhæng kun som selskabets andel af et sådant fælles anlægsprojekt.

Samtidig må de supplerende tiltag kun være af begrænset omfang set i forhold til hovedprojektet. Selskabets anlægsomkostninger til de supplerende tiltag må tilsammen højst udgøre 5 pct. af selskabets anlægsomkostningerne til hovedprojektet, jf. omkostningsbekendtgørelsens § 3, stk. 4, nr. 3.

Udgangspunktet for grænsen på 5 pct. vil af praktiske årsager være spildevandsforsyningsselskabets budgetterede omkostninger. Hvis de faktiske omkostninger til hovedprojektet på grund af uforudsete, udefrakommende forhold afviger fra de omkostninger, der er lagt til grund for omfanget af supplerende tiltag, påvirker det ikke vurderingen af, om grænsen på 5 pct. er overholdt.

Ændrede omkostninger som følge af hvad der kan karakteriseres som forudsigelige forhold eller pga. forhold, der ikke kan anses for udefrakommende for spildevandsforsyningsselskabet, påvirker derimod vurderingen af om 5 pct. grænsen er overholdt. Dvs. hvis selskabet kan anses for på forhånd at have haft kendskab til de forhold, der medfører ændrede omkostninger, eller at de hidrører fra ændringer af

projektet, der ligger inden for selskabets kontrol, kan det medføre, at det er de faktiske omkostninger, der lægges til grund for vurderingen af, om 5 pct. grænsen er overholdt.

4.2.4. Skal indebære samfundsøkonomisk nettogevinst

Spildevandsforsyningsselskabet skal dokumentere, at det supplerende tiltag indebærer en samfundsøkonomisk nettogevinst. Selskabet skal anvende de beregningsmetoder, som fremgår af bilag 1 i Miljøministeriets serviceniveaubekendtgørelse.

Spildevandsforsyningsselskabet skal dokumentere en samfundsøkonomisk *nettogevinst* ved det supplerende tiltag jf. omkostningsbekendtgørelsens § 3, stk. 4, nr. 4. Der er ikke krav til størrelsen af denne nettogevinst (ud over at den er positiv). Selskabet skal derimod ikke beregne et serviceniveau. Når selskabet anvender *beregningsmetoden* i serviceniveaubekendtgørelsens bilag 1, skal selskabet således ikke:

- Regne på mindst to forskellige løsningstiltag (se dog dokumentation for selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet i afsnit 6)
- Regne på mindst to serviceniveauer per løsningstiltag
- Udføre en følsomhedsanalyse

Selskabet skal fortsat anvende de trin i serviceniveaubekendtgørelsens bilag 1, der er en forudsætning for at kunne beregne en nettogevinst af det konkrete supplerende tiltag. Proportionalitetsprincippet tilsiger i denne sammenhæng, at selskabets ressourceforbrug til beregning af nettogevinsten bør stå mål med selskabets omkostninger. Detaljeringsgraden af de enkelte trin i beregningerne af nettogevinsten kan således afhænge af omkostningernes omfang/størrelse.

Hvis spildevandsforsyningsselskabet søger om tillæg eller forhåndsgodkendelse heraf, skal dokumentationen af samfundsøkonomisk nettogevinst indsendes til Forsyningssekretariatet sammen med ansøgningen. Såfremt selskabet ikke søger om tillæg, har selskabet fortsat pligt til at udarbejde dokumentationen, men den skal ikke indsendes til sekretariatet – se uddybning i afsnit 10 om tilsyn.

4.2.5. Dokumentation i fht. supplerende tiltag

Spildevandsforsyningsselskabet skal i fht. supplerende tiltag dokumentere følgende:

- At projektet ikke øger serviceniveauet for tag- og overfladevand for området generelt. Det kan f.eks. være en redegørelse, der viser (f.eks. vha. kortmateriale), at det supplerende tiltag reducerer skadesomkostninger i et afgrænset område og ikke hæver serviceniveauet generelt.
- At det fremgår af en gældende spildevandsplan (eller tillæg hertil), at selskabet må udføre supplerende tiltag. Det kan f.eks. være et link og en henvisning til den gældende spildevandsplan, hvoraf det fremgår.
- At tiltaget udføres i sammenhæng med et hovedprojekt og at loftet på 5 pct. er overholdt. Det kan f.eks. være en kort redegørelse for hovedprojektet og angivelse af det økonomiske omfang af selskabets andel af hhv. hovedprojektet og de supplerende tiltag til sammen.
- At tiltaget indebærer samfundsøkonomisk nettogevinst. Det kan f.eks. være en beregning eller overslag udført efter beregningsmetoden i serviceniveaubekendtgørelsens bilag 1.

- Selskabet skal desuden, før projektet igangsættes, dokumentere (men ikke indsende), at der er valgt en selskabsøkonomisk omkostningseffektiv løsning jf. afsnit 4.3. Denne dokumentation er beskrevet nærmere i afsnit 6.
- Hvis selskabet søger om tillæg eller forhåndsgodkendelse af projektet, skal dokumentationen indsendes i forbindelse hermed.
- Hvis selskabet ikke søger om tillæg eller forhåndsgodkendelse af projektet, fører Forsyningssekretariatet ikke tilsyn hermed (men selskabet er fortsat forpligtet til at udarbejde dokumentationen).

Se desuden afsnit 10 om Forsyningssekretariatets tilsyn.

4.3. Selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet

Spildevandsforsyningsselskabet skal dokumentere, at der er valgt en selskabsøkonomisk omkostningseffektiv løsning til opnåelse af serviceniveauet. Ligeledes skal selskabet i forbindelse med supplerende tiltag dokumentere, at det supplerende tiltag er selskabsøkonomisk omkostningseffektivt. Reglerne fremgår af omkostningsbekendtgørelsens bilag 1 og er uddybet i afsnit 6, herunder dokumentationskravene.

4.4. Projekter med andet hovedformål

Et projekt, der som *afledt effekt* medfører et højere serviceniveau for tag- og overfladevand eller afværgede skadesomkostninger, er på visse betingelser fritaget fra kravene i omkostningsbekendtgørelsens § 3, stk. 1-4.

Et eksempel kan være et projekt, hvor en del af regnvandet afkobles fra et fælleskloakeret område via et separeringsprojekt med det hovedformål at reducere overløb fra fælleskloakken ned til et mål fastsat i den kommunale spildevandsplan. Sådant et projekt kan have en afledt klimatilpasningseffekt, idet de resterende ejendomme tilsluttet fælleskloakken efter afkoblingen kan opleve færre oversvømmelser og dermed forhøjet serviceniveau.

Det er en forudsætning for, at udgifter til projekter er undtaget fra kravene i § 3, stk. 1-4, at

- hovedformålet med projektet er at leve op til et andet statsligt eller kommunalt fastsat, pålagt eller godkendt mål og
- tiltaget ikke er dimensioneret større end nødvendigt for at leve op til det statsligt eller kommunalt fastsatte, pålagte eller godkendte mål

Spildevandsforsyningsselskabet skal redegøre for, hvad hovedformålet er, og dokumentere, at tiltaget ikke er dimensioneret større end nødvendigt (uddybet i de efterfølgende afsnit).

Projekter med andet hovedformål, der opfylder betingelserne her, kan kombineres med supplerende tiltag jf. afsnit 4.2, så længe betingelserne herfor er opfyldt. Ligeledes skal sådanne projekter, såfremt de er omfattet af omkostningsbekendtgørelsens kapitel 3, opfylde kravene i kapitel 3 om f.eks. selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet, omkostningsfordeling og skriftlig aftale, uddybet i afsnit 5.

4.4.1. Redegørelse for hovedformål

Spildevandsforsyningsselskabet skal redegøre for, hvad hovedformålet er. Herunder skal selskabet redegøre for det statsligt eller kommunalt fastsatte, pålagte eller godkendte mål, som projektet bidrager til at opfylde.

Hvis hovedformålet med projektet f.eks. er reduktion af overløb fra fælleskloakken, kan spildevandsforsyningsselskabet vedlægge kopi af eller henvise konkret med et link til det kommunale mål om reduktion af overløb.

4.4.2. Dokumentation for dimensionering

Spildevandsforsyningsselskabet skal dokumentere, at de pågældende tiltag ikke er dimensioneret større end nødvendigt for at leve op til det statsligt eller kommunalt fastsatte, pålagte eller godkendte mål. Den konkrete formulering af målet er i den forbindelse vigtig for, hvorledes selskabet kan redegøre for, at projektets dimensionering er nødvendig for at opfylde målet.

Hvis projektet omfatter afkobling af en del af regnvandet fra et fælleskloakeret område, kan spildevandsforsyningsselskabet f.eks. fremlægge en redegørelse med resultaterne af beregninger, der viser, at hvis det givne område/antal ejendomme afkobles for regnvand, medfører det, at overløbsfrekvensen fra fælleskloakken reduceres til det målsatte.

Såfremt et projekt eller anlæg dimensioneres større end nødvendigt for at leve op til det statsligt eller kommunalt fastsatte, pålagte eller godkendte mål, og som konsekvens af denne overdimensionering medfører et højere serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand eller afværgede skadesomkostninger, anses hovedformålet med projekt for at være klimatilpasning (uddybet i afsnit 4.5 om opfyldelse af flere formål). I så fald er projektet *ikke* fritaget for kravene i omkostningsbekendtgørelsens § 3, stk. 1-4.

4.4.3. Dokumentation og tilsyn i fht. projekter med andet hovedformål

Spildevandsforsyningsselskabet skal i fht. projekter med andre hovedformål end klimatilpasning dokumentere følgende:

- Redegøre for, at hovedformålet med projektet er at leve op til et andet statsligt eller kommunalt fastsat, pålagt eller godkendt mål. Det kan f.eks. bestå af en projektbeskrivelse, hvoraf hovedformålet for projektet fremgår, suppleret med det mål, projektet bidrager til at opfylde og en kort beskrivelse af hvorledes projektet bidrager til at opfylde målet. Hvis projektet inkl. hovedformålet hermed er beskrevet i en gældende spildevandsplan, kan en kopi af relevante afsnit herfra anvendes som dokumentation, alternativt et link til spildevandsplanen og en angivelse af det relevante afsnit.
- Dokumentere, at tiltaget ikke er dimensioneret større end nødvendigt for at leve op til det statsligt eller kommunalt fastsatte, pålagte eller godkendte mål. Det kan f.eks. bestå af en redegørelse for det overordnede grundlag for dimensioneringen af projektet eller anlægget, hvoraf det fremgår, hvorfor dimensioneringen ikke er større end nødvendigt, med relevante henvisninger til beregningerne i redegørelsen, så det er tydeligt, hvor i beregningerne de relevante pointer i redegørelsen kan ses, og hvad der i redegørelsen er lagt vægt på. Som udgangspunkt forventes det ikke, at selve beregningerne vedlægges, da de ofte vil være relativt omfattende, men de

væsentligste valg, betingelser og kriterier for modelberegningerne eller tilsvarende (såsom valg af regnhændelse eller lignende) bør fremgå sammen med de overordnede resultater.

- Hvis selskabet søger om tillæg eller forhåndsgodkendelse af projektet, skal dokumentationen indsendes i forbindelse hermed.
- Hvis selskabet ikke søger om tillæg eller forhåndsgodkendelse af projektet, fører Forsyningssekretariatet ikke tilsyn hermed (men selskabet er fortsat forpligtet til at udarbejde dokumentationen).

Se desuden afsnit 10 om Forsyningssekretariatets tilsyn.

4.5. Opfyldelse af flere formål

Projekter kan bidrage til at opfylde flere formål, f.eks. ved både at reducere mængden af overløb fra kloak og hæve serviceniveauet for håndtering af tag- og overfladevand. Sådanne projekter vil dog fortsat i denne sammenhæng kun have ét hovedformål.

Hvis hovedformålet *ikke* er klimatilpasning jf. afsnit 4.4 om projekter med andet hovedformål, skal projektet ikke opfylde kravene i omkostningsbekendtgørelsens kapitel 2, herunder at serviceniveauet ikke skal fastsættes efter reglerne i Miljøministeriets serviceniveaubekendtgørelse. Projektet kan dog fortsat være omfattet af reglerne i omkostningsbekendtgørelsens kapitel 3.

Hvis hovedformålet med projektet er klimatilpasning, dvs. at serviceniveauet hæves eller skadesomkostninger reduceres udover hvad der kan anses for en afledt effekt i forbindelse med opfyldelse af et andet mål, jf. afsnit 4.4, skal projektet følge reglerne i omkostningsbekendtgørelsens kapitel 2, herunder at serviceniveauet skal fastsættes efter reglerne i Miljøministeriets serviceniveaubekendtgørelse. Selskabet vil dog kunne søge om særskilt tillæg til den del af omkostningerne, der bidrager til at opfylde de andre mål, efter reglerne om tillæg til andre mål i ØR-bekendtgørelsen. Selskabets omkostninger til dele af projektet, der bidrager til at opfylde andre mål end hovedformålet (dvs. opfylde andre mål end klimatilpasning), vil således ikke være omfattet af kravene i omkostningsbekendtgørelsens kapitel 2, hvis selskabet vælger at søge om særskilt tillæg hertil. Det kan i den sammenhæng være nødvendigt at skønne en omkostningsfordeling for konkrete dele af projektet, der bidrager til både hovedformålet (klimatilpasning) og andre mål. Projektet kan herudover fortsat være omfattet af reglerne i omkostningsbekendtgørelsens kapitel 3.

5. Spildevandsforsyningsselskabers projekter uden for deres egne spildevandsanlæg og med andre parter i øvrigt

Omkostningsbekendtgørelsens kapitel 3

I dette afsnit gennemgås de regler, der gælder for selskabernes investeringer i projekter uden for deres egne spildevandsanlæg og med andre parter i øvrigt. Først gennemgås hvornår et projekt er omfattet af kapitel 3, hvorefter de krav, der gælder for denne type projekter, gennemgås. Herunder gennemgås hvad der forstås ved parter i sådanne projekter, og hvad der forstås ved nytte.

Det bemærkes, at et projekt efter kapitel 3 også samtidig kan være et klimatilpasningsprojekt og dermed tillige være omfattet af reglerne i bekendtgørelsens kapitel 2, som gennemgås i afsnit 4.

For visse af spildevandsforsyningsselskabets projekttyper, uanset om der er tale om klimatilpasningsprojekter eller øvrige projekter, skal en række betingelser være opfyldt. Det drejer sig om følgende projekttyper, som fremgår af omkostningsbekendtgørelsens § 4, stk. 2:

- Projekttype 1: Projekter om etablering eller drift af anlæg, som både har nytte for selskabet og en eller flere andre parter, uanset om anlægget ejes helt eller delvist af selskabet eller den eller de andre parter.
- Projekttype 2: Projekter på grundlag af aftaler, jf. spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 5, hvor selskabet mod betaling forpligter sig til
- A. at etablere og opretholde et højere serviceniveau i selskabets håndtering af spildevand end det, selskabet er forpligtet til, *og/eller*
 - B. at selskabet etablerer og driver anlæg til håndtering af spildevand, som samlet set er dyrere end nødvendigt til varetagelse af selskabets opgaver.
- Projekttype 3: Projekter i vandløb, som ikke er omfattet af nr. 1 eller 2, og projekter om etablering eller anvendelse af åbne anlæg til håndtering af tag- og overfladevand på fremmed grund, som ikke er omfattet af nr. 1 eller 2, uanset om anlægget ejes helt eller delvist af selskabet, eller det ejes af andre.

Bemærk, at et projekt godt kan være omfattet af både nr. 1 og 2 – men at et projekt kun kan omfattes af nr. 3, hvis det *ikke* er omfattet af nr. 1 og/eller 2.

Projekttyperne er uddybet i de efterfølgende afsnit.

Det følger af ovenstående liste, at bl.a. følgende i denne sammenhæng *ikke* er omfattet af reglerne i kap. 3:

- Spildevandsforsyningsselskabets projekter, inkl. åbne anlæg, der etableres på selskabets egen grund, og som ikke hører under projekttype 1-3. F.eks. åbne regnvandsanlæg uden nytte for andre parter, der etableres på selskabets grund, og projekter på selskabets centrale renseanlæg.
- Spildevandsforsyningsselskabets ikke-åbne projekter, der etableres på fremmed grund, og som ikke har nytte for andre. F.eks. ledninger og pumpestationer.
- Spildevandsforsyningsselskabets projekter, der udelukkende skal håndtere andet spildevand end tag- og overfladevand, og som ikke har nytte for andre, og som heller ikke skal opfylde en aftale om højere serviceniveau eller dyrere løsning, jf. spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 5.

Sådanne projekter vil fortsat være omfattet af de almindelige bestemmelser i spildevandsbetalingsloven, herunder at selskabet kun må takstfinansiere nødvendige omkostninger, jf. spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4. Bemærk dog, at hvis projekterne er *klimatilpasningsprojekter*, jf. omkostningsbekendtgørelsens kapitel 2, vil projekterne være omfattet af bestemmelserne heri om bl.a. serviceniveau og selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet (se afsnit 4).

5.0.1. Krav vedr. projekter efter kap. 3

Spildevandsforsyningsselskabets projekter uden for deres egne spildevandsanlæg og med andre parter i øvrigt, dvs. alle projekttyper 1-3, er omfattet af følgende krav jf. omkostningsbekendtgørelsens kapitel 3:

- Krav om selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet. Dokumentation skal *udarbejdes* inden projektet påbegyndes, men først indsendes i forbindelse med Forsyningssekretariatets øvrige tilsyn. Uddybet i afsnit 6.
- Krav til skriftlig aftale. Aftalen skal indsendes til Forsyningssekretariatet inden projektet påbegyndes, men der føres først tilsyn i forbindelse med sekretariatets øvrige tilsyn. Uddybet i afsnit 7.
- Krav til omkostningsfordeling. Redegørelserne i forbindelse med omkostningsfordelingen indsendes til Forsyningssekretariatet i forbindelse med sekretariatets øvrige tilsyn. Uddybet i afsnit 8.

Bemærk, at klimatilpasningsprojekter, uanset om de falder ind under ovennævnte projekttyper, herudover også skal opfylde kravene vedr. bl.a. serviceniveau og selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet i medfør af omkostningsbekendtgørelsens kapitel 2. Se mere om dette i afsnit 4 om klimatilpasningsprojekter.

Øvrige projekttyper, der hverken er klimatilpasningsprojekter eller falder ind under ovennævnte projekttyper 1-3, er alene omfattet af de grundlæggende krav i spildevandsbetalingsloven om at selskabet alene må takstfinansiere nødvendige omkostninger, jf. lovens § 1, stk. 4.

5.0.2. Hvad forstås ved andre parter

I omkostningsbekendtgørelsens sammenhæng forstås med en anden part en part, som spildevandsforsyningsselskabet er nødt til at indgå en aftale med eller på anden vis samarbejder med som en del af et projekt. Det vil typisk være følgende:

- en grundejer, der lægger grund til hele eller dele af projektet (herunder grundejerforeninger og vejlav),
- en anlægsejer, der lægger anlæg til hele eller dele af projektet,
- en part, der tilføjer projektet elementer, der ikke bidrager til selskabets håndtering af spildevand,
- en part, på hvis anmodning selskabet etablerer en løsning, der ikke er selskabsøkonomisk omkostningseffektiv eller til et højere serviceniveau end det, selskabet er forpligtet til

I det omfang en part ikke falder ind under afgrænsningen nævnt oven for, omfatter parter dermed som udgangspunkt *ikke*:

- myndigheder, der udfører myndighedsopgaver omkring et projekt,
- naboer til et projekt eller anlæg,
- brugere/besøgende af et anlæg, f.eks. et grønt område hvor selskabet etablerer et regnvandsbassin,

- ejendommejerere, virksomheder og andre spildevandsselskaber, der har gavn af projektets tilsigtede funktion, f.eks. i form af reducerede oversvømmelser og færre kapacitetsproblemer i kloaksystemet

I det omfang den for spildevandsforsyningsselskabet omkostningseffektive løsning medfører en gavn for andre, er det således ikke intentionen, at den pågældende alene af den grund skal anses for at være *en part* i projektet og dermed deltage i projektet som aftalepart (jf. afsnit 7 om aftaler) og evt. bidrage økonomisk til projektet.

Det er ikke afgrænset i reglerne, *hvem* der kan være en *anden part* i spildevandsforsyningsselskabets projekt. En part kan således være en kommune, en region, en statslig institution, en privat organisation eller forening, en privat grundejer osv. En part kan dermed også være en privat eller offentligt ejet virksomhed.

En part kan ligeledes være et andet spildevandsforsyningsselskab. Bemærk i den forbindelse, at reglerne for omkostningsfordeling hhv. spildevandsforsyningsselskaber imellem og mellem spildevandsforsyningsselskaber og ikke-spildevandsforsyningsselskaber er forskellige, jf. omkostningsbekendtgørelsens § 7, stk. 2 og 3, uddybet i afsnit 8 om omkostningsfordeling.

Der er ikke særskilte regler vedr. selskaber, der er koncernforbundet med spildevandsforsyningsselskabet eller andre parter, der er interesseforbundet med spildevandsforsyningsselskabet. Der gælder således de samme regler, når den anden part er koncern- eller interesseforbundet med spildevandsforsyningsselskabet, som når den anden part ikke er interesseforbundet med spildevandsforsyningsselskabet. Eksempler kan være et koncernforbundet naboselskab eller renseselskab, som ønsker et højere serviceniveau eller en dyrere løsning, eller lægger grund til et (evt. fælles) overfladeanlæg til håndtering af tag- og overfladevand.

5.1. Projekttype 1: Anlæg med nytte for andre parter

Denne projekttype omfatter alle projekter, hvor en anden part (se afgrænsningen heraf i afsnit 5.0.2) *har nytte* af projektets anlæg, uanset om anlægget ejes helt eller delvist af selskabet eller den eller de andre parter, jf. omkostningsbekendtgørelsens § 4, stk. 2, nr. 1.

Formålet med at udsondre projekter med nytte for andre parter er primært at identificere de projekter, som andre skal bidrage til økonomisk.

5.1.1. Hvad forstås ved nytte

Nytte i denne sammenhæng forstås således, at en part i projektet, som afgrænset i afsnit 5.0.2, opnår hele eller dele af et mål eller ønske ved projektet.

I de tilfælde, hvor en part tilføjer elementer for partens skyld, og som ikke er en nødvendig omkostning for spildevandsforsyningsselskabet, er der uden tvivl nytte for parten. Hvad der kan anses for nødvendige omkostninger er uddybet i afsnit 8.7.

Et projekt, der er selskabsøkonomisk omkostningseffektivt og kun indebærer omkostninger, der kan anses for nødvendige for spildevandsforsyningsselskabet, vil tilsvarende oftest ikke anses for at have nytte for andre parter.

Der kan dog være tilfælde, hvor der kan anses for at være en *fælles nytte* mellem selskabet og en anden part, også for en selskabsøkonomisk omkostningseffektiv løsning, f.eks. hvis dele af anlægget både bidrager til at opfylde selskabets opgave og et mål eller ønske for parten. I dette tilfælde skal selskabet og parten aftale en omkostningsfordeling efter nytten, jf. afsnit 8 om omkostningsfordeling.

Denne fælles nytte vil som udgangspunkt skulle være relativt håndgribelig, dvs. repræsentere en reel, brugs-mæssig værdi for parterne, for at anses for nytte, f.eks.:

- Et selskabsøkonomisk omkostningseffektivt bassin til lejlighedsvis oversvømmelse, der udføres til at kunne benyttes som skate- eller boldbane, når det er tørt.

Fælles nytte vil ofte i praksis være suppleret af elementer, der alene har nytte for en anden part. I eksemplet oven for ville det f.eks. være særlige belægninger eller bemalinger til den rekreative brug, boldmål etc.

Relativ ikke-håndgribelig nytte, såsom rent æstetiske eller herlighedsmæssige værdier, vil derimod i udgangspunktet ikke anses for nytte for en anden part i denne sammenhæng, f.eks.:

- Den æstetiske værdi for vejejer af selskabets etablering af selskabsøkonomiske omkostningseffektive vejbede.
- Den æstetiske værdi for en parkejer af at selskabet etablerer et selskabsøkonomisk omkostningseffektivt regnvandsbassin i parken.

Ligeledes vil nødvendige levetidsforlængelser, jf. afsnit 8.7 om nødvendige omkostninger, i udgangspunktet ikke anses for nytte for en anden part i denne sammenhæng, f.eks. hvor spildevandsforsyningsselskabet etablerer permeabel belægning på en vej som en selskabsøkonomisk omkostningseffektiv løsning.

Om der er nytte for en anden part vil dog i alle tilfælde bero på en konkret vurdering.

Bemærk, at selv om en part, der lægger grund til et projekt, ikke har nytte af projektet, vil projektet være omfattet af § 4, stk. 2, nr. 3, (projekttype 3), hvis der er tale om et overfladeanlæg til håndtering af selskabets tag- og overfladevand. Ligeledes vil et vandløbsprojekt være omfattet af § 4, stk. 2, nr. 3, selv om vandløbsejeren ikke har nytte af et vandløbsprojekt.

5.2. Projekttype 2: Aftaler om højere serviceniveau end det forpligtende eller dyrere løsninger

Jf. omkostningsbekendtgørelsens § 4, stk. 2, nr. 1, omfatter denne projekttype alle projekter, som er omhandlet i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 5, dvs. hvor spildevandsforsyningsselskabet mod betaling:

- Projekttype 2A: forpligter sig til at etablere og opretholde et højere serviceniveau i spildevandsforsyningsselskabets håndtering af spildevand end det, selskabet er forpligtet til, *eller*
- Projekttype 2B: etablerer og driver anlæg til håndtering af spildevand, som samlet set er dyrere end nødvendigt til varetagelse af spildevandsforsyningsselskabets opgaver (jf. afsnit 8.7 om nødvendige omkostninger),

Projekttyperne er uddybet i de efterfølgende afsnit.

Et projekt kan være omfattet af både projekttype 2A og 2B.

Adgangen til at indgå aftaler efter spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 5, er alene en *mulighed* for spildevandsforsyningsselskabet. Andre parter har ikke noget krav på at indgå en sådan aftale med selskabet, og selskabet er heller ikke forpligtet til at foretage undersøgelser med henblik på at vurdere, om og på hvilke vilkår en sådan aftale ville kunne indgås. Tilsvarende er det frivilligt for andre parter, om de vil indgå i sådanne projekter.

Det er ikke et krav, at det er den konkrete part, der ønsker det højere serviceniveau eller den dyrere løsning, der afholder betalingen til spildevandsforsyningsselskabet. Det essentielle er blot, at selskabet kun må afholde omkostninger svarende til det forpligtende serviceniveau og/eller den for selskabet billigste løsning, og at eventuelle meromkostninger herudover skal afholdes af en anden part end selskabet (se afsnit 8.3 om beregning af meromkostninger).

Det bemærkes, at vandsektorlovens § 15, stk. 2, udtrykkeligt giver kommuner hjemmel til at indgå sådanne aftaler med et spildevandsforsyningsselskab.

5.2.1. Projekttype 2A: Højere serviceniveau

Denne type projekter kan f.eks. være, hvis en kommune ønsker at sikre borgerne til et højere serviceniveau end det samfundsøkonomisk hensigtsmæssige (jf. Miljøministeriets serviceniveaubekendtgørelse). Det kan ligeledes være en grundejer, herunder en virksomhed, eller en grundejerforening, der ønsker et lokalt højere serviceniveau. Det skal i den henseende bemærkes, at spildevandsforsyningsselskabets forsyningspligt for en konkret ejendom fortsat som udgangspunkt går til skelgrænsen, jf. miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 4.

Serviceniveau for adgangsveje til kritiske sundhedsfunktioner er i sig selv ikke omfattet af denne bestemmelse, da dette serviceniveau anses for forpligtende for spildevandsforsyningsselskabet, hvis det er fastsat i overensstemmelse med Miljøministeriets serviceniveaubekendtgørelse, jf. afsnit 4.1. Hvis en anden part ønsker serviceniveauet forhøjet herudover for adgangsveje til kritiske sundhedsfunktioner, vil det være omfattet af denne bestemmelse.

5.2.2. Projekttype 2B: Dyrere løsning

Denne type projekter vil typisk kunne være projekter, hvor en anden part har ønske om, at spildevandsforsyningsselskabet vælger en konkret løsning, som tilgodeser andre formål, end hvad der ligger inden for selskabets ansvarsområde. Hvis projektet ikke bliver dyrere end den for selskabets billigste løsning af opgaven af den grund, falder det ikke ind under projekttype 2B.

Eksempler på projekter med dyrere løsninger kunne være ønske om at:

- Et åbent, traditionelt regnvandsbassin udformes som et større vådområde til gavn for dyre- og planteliv
- Enkle, åbne kanaler udformes som spejlbasiner med permanent vandspejl og æstetiske overløbskanter
- Et åbent regnvandsbassin placeres i en park til gavn for parkens besøgende i stedet for det hydraulisk mest nærliggende/billigste sted

Ofte vil der være en klar og væsentlig forskellighed mellem det for spildevandsforsyningsselskabet billigste projekt og det ønskede projekt, f.eks. hvor den tekniske løsning er en anden eller placeringen af løsningen er en anden.

Hvis fordyrelsen kan relateres til enkelte delelementer af projektet, som kan holdes adskilt fra det for spildevandsforsyningsselskabet billigste anlæg, vil det tale for, at projektet i stedet for projekttype 2 behandles som projekttype 1, dvs. et projekt med nytte for andre parter (jf. afsnit 5.1 om projekttype 1), hvor en anden part end selskabet betaler for det fordyrende element (hvilket har betydning for hvilke krav der skal overholdes i den skriftlige aftale).

Det skal bemærkes, at den for spildevandsforsyningsselskabet billigste løsning er inkl. evt. nødvendige omkostninger til f.eks. indpasning, retablering osv., jf. afsnit 8.7 om nødvendige omkostninger, lige som det omfatter både etablering og drift.

5.3. Projekttype 3: Projekter i vandløb og åbne anlæg på fremmed grund

Denne projekttype omfatter:

- Projekter i vandløb og
- Projekter om etablering eller anvendelse af åbne anlæg til håndtering af tag- og overfladevand på fremmed grund,

som *ikke* er omfattet af projekttype 1 eller 2 nævnt oven for. Det kan bl.a. være:

- Vandløbsprojekter, der bidrager til spildevandsforsyningsselskabets håndtering af tag- og overfladevand, men ikke har nytte for andre parter (f.eks. fordi de ikke i sig selv forbedrer miljøforholdene i vandløbet)
- Åbne kanaler, render og bassiner til håndtering af tag- og overfladevand på fremmed grund, herunder vejarealer, som ikke har nytte for andre parter
- Vejbede til håndtering af vejvand etc., som ikke har nytte for andre parter
- Skybrudsveje eller grønne veje med permeabel belægning til nedsivning, som ikke har nytte for andre parter

Det er *ikke* en forudsætning, at spildevandsforsyningsselskabet ejer hele eller dele af anlægget, så længe projektet opfylder ovennævnte betingelser. I de situationer, hvor selskabet ikke ejer hele anlægget eller den grund, anlægget ligger på, kan det være særlig vigtigt for selskabet at sikre sin fortsatte adgang til anlægget eller dets funktion via aftalen med den eller de andre parter i projektet, jf. afsnit 7 om aftaler.

Med fremmed grund forstås i denne sammenhæng, at hele eller dele af spildevandsforsyningsselskabets andel af projektet etableres på et areal, der ikke er ejet af spildevandsselskabet. Det vil f.eks. omfatte de fleste vejarealer. Kommunalt ejede arealer betragtes også som fremmed grund, uagtet at kommunen måtte være ejer af selskabet. Ligeledes betragtes arealer ejet af koncernforbundne selskaber og andre interesseforbundne parter tilsvarende som fremmed grund i denne sammenhæng.

6. Selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet

I dette afsnit gennemgås reglerne vedr. spildevandsforsyningsselskabers selskabsøkonomiske omkostningseffektivitet i forbindelse med projekter samt dokumentation heraf. På næste side er vist et procesdiagram, der overordnet illustrerer principperne omkring dokumentation af selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet.

Kravet om selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet omfatter følgende typer projekter:

- Klimatilpasningsprojekter, herunder supplerende tiltag (undtaget projekter med andet hovedformål), jf. omkostningsbekendtgørelsens § 3, stk. 3, og stk. 4, nr. 5. (uddybet i afsnit 4 om klimatilpasningsprojekter).
- Projekter, der har nytte for en anden part, jf. omkostningsbekendtgørelsens § 4, stk. 2, nr. 1. (uddybet i afsnit 5.1 om projekttype 1).
- Projekter med forhøjet serviceniveau eller dyrere løsninger, jf. omkostningsbekendtgørelsens § 4, stk. 2, nr. 2. (uddybet i afsnit 5.2 om projekttype 2).
- Projekter i vandløb og åbne anlæg til håndtering af tag- og overfladevand på fremmed grund, jf. omkostningsbekendtgørelsens § 4, stk. 2, nr. 3. (uddybet i afsnit 5.3 om projekttype 3).

Spildevandsforsyningsselskabet skal for denne type projekter dokumentere, at der er valgt en selskabsøkonomisk omkostningseffektiv løsning til opnåelse af et serviceniveau, som selskabet er forpligtet til at nå, hvis der er tale om et klimatilpasningsprojekt eller et andet projekt, hvor der er et forpligtende serviceniveau. For andre projekter skal det dokumenteres, at der er valgt en selskabsøkonomisk omkostningseffektiv løsning til opnåelse af et serviceniveau, som følger af et statsligt eller kommunalt fastsat eller godkendt mål. Dokumentationen skal opfylde kravene i omkostningsbekendtgørelsens bilag 1.

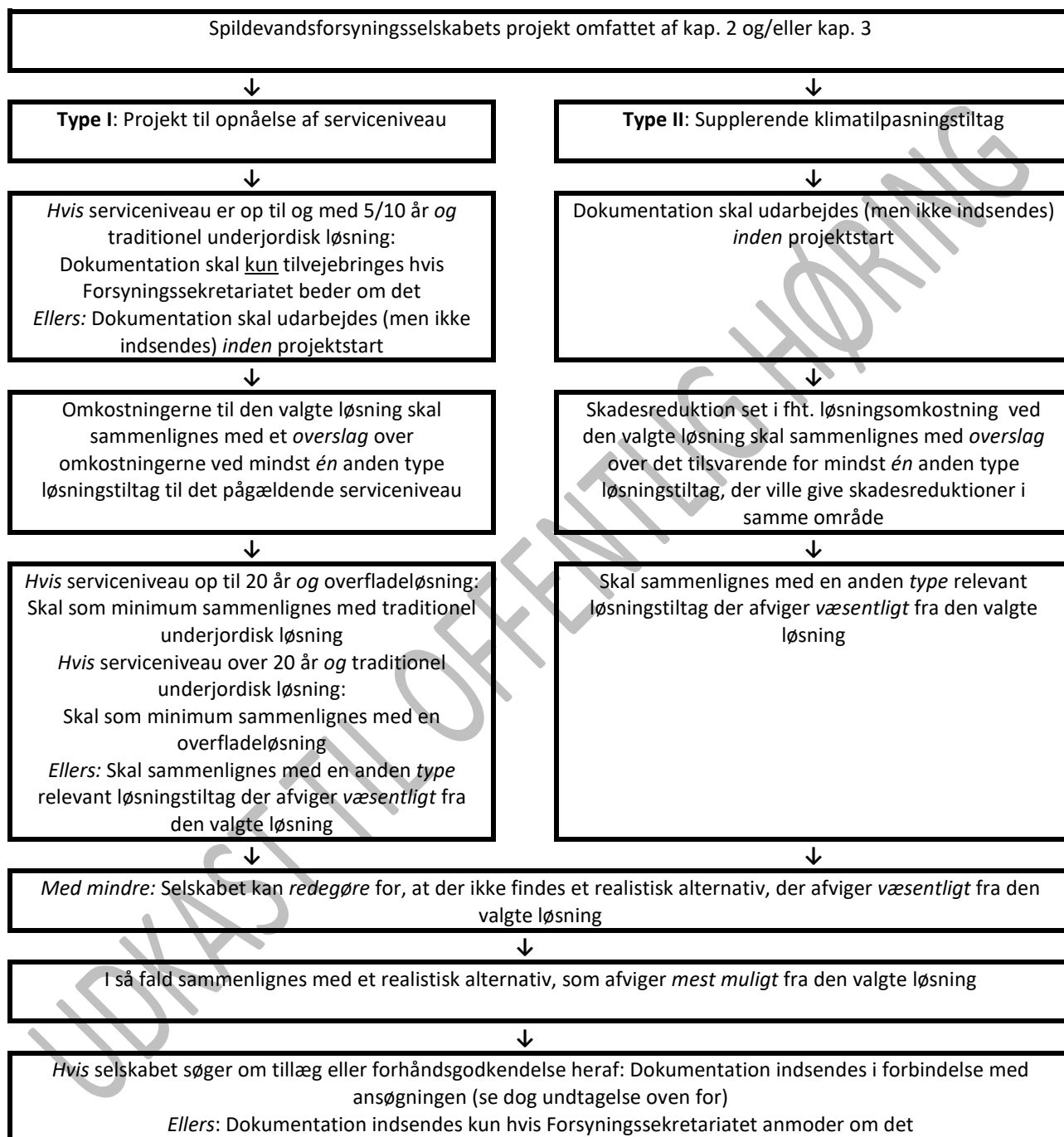
Det følger af hvile i sig selv-princippet, som er lovfæstet i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, og fremgår bl.a. af lovforslagets bemærkninger, at spildevandsforsyningsselskabet kun må afholde nødvendige omkostninger til at løse deres opgaver (uddybet i afsnit 8.7), og således har en generel pligt til sørge for, at de løses selskabsøkonomisk omkostningseffektivt. Formålet med dokumentationskravet er at understøtte denne generelle pligt, der har til formål at sikre forbrugerbeskyttelsen. Kravet er en videreudvikling af kravet om dokumentation for omkostningseffektivitet i medfinansieringsreglerne, og skal bl.a. også understøtte en hensigtsmæssig fordeling mellem skattefinansiering og takstfinansiering, herunder sikre overholdelse af grundlovens § 43. Det er særligt vigtigt for projekter, hvor andre parter af forskellige årsager kan have en interesse i valg af løsning, anlæggets kapacitet, serviceniveau, projektets sammenhæng med øvrig planlægning, infrastruktur, byrum etc.

Spildevandsforsyningsselskabet må gerne deltage i projekter, hvor der etableres en løsning, der er dyrere end en selskabsøkonomisk omkostningseffektiv løsning, men *selskabets* omkostninger må ikke af den grund overstige, hvad der ville svare til en selskabsøkonomisk omkostningseffektiv løsning. Det medfører, at en anden part skal betale meromkostningerne som uddybet i afsnit 8.3. Selskabet kan således heller ikke få tillæg til et projekt, der overstiger omkostningerne til den selskabsøkonomisk omkostningseffektive løsning.

Selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet omfatter kun spildevandsforsyningsselskabets omkostninger. Andre parter omkostninger til fælles projekter skal derfor ikke medregnes. Der fastsættes i omkostningsbekendtgørelsen ikke begrænsninger for de meromkostninger en anden part kan afholde eller for effektiviteten af disse meromkostninger.

Alle spildevandsforsyningsselskabets nødvendige omkostninger, herunder f.eks. indpasning, retablering, sløjfning osv. (uddybet i afsnit 8.7), indgår i vurderingen af selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet.

6.0.1. Procesdiagram for selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet

Figur 3: Skitseret flowdiagram over dokumentation for selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet. Bemærk at flowdiagrammet ikke indeholder alle detaljer, der er beskrevet nærmere i de relevante afsnit i vejledningen.

6.1. Bilag 1 om selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet

Bilag 1 til omkostningsbekendtgørelsen fastsætter minimumskravene til opfyldelse af dokumentationskravet vedr. selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet.

Der kan være tilfælde for klimatilpasningsprojekter, hvor samfundsøkonomiberegningen udføres for et lille område, hvor der allerede foreligger et konkret løsningsprojekt, og hvor resultatet af samfundsøkonomiberegningen derfor samtidig vil kunne bruges af selskabet til at dokumentere, at projektet udgør en selskabsøkonomisk omkostningseffektiv løsning, jf. lovforslagets bemærkninger (fordi der bl.a. skal regnes på mindst to løsningstiltag til opnåelse af serviceniveauet jf. Miljøministeriets serviceniveaubekendtgørelse).

6.2. Overordnede krav vedr. selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet

6.2.1. Tilvejebringelse af dokumentationen

Jf. bilagets afsnit 1 skal dokumentation for selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet *tilvejebringes*, dvs. *udarbejdes* (men *ikke* indsendes), før anlæggelsen af det pågældende projekt påbegyndes (se dog undtagelsen for visse typer projekter i afsnit 6.2.2). Dokumentationen skal - ligesom evt. beregning af serviceniveau og evt. skriftlige aftaler - foreligge, *før* spildevandsforsyningsselskabet udfører tiltaget, da selskabet ellers ikke ved, om det vil være lovligt at afholde omkostninger til det eller ej. Hvis selskabet søger om tillæg eller forhåndsgodkendelse heraf, skal dokumentationen for selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet indsendes til Forsyningssekretariatet sammen med ansøgningen. Hvis selskabet ikke søger om tillæg, er selskabet fortsat forpligtet til at udarbejde dokumentationen, men dokumentation skal ikke indsendes til Forsyningssekretariatet. Sekretariatet kan dog anmode om at få dokumentationen tilsendt – se uddybning i afsnit 10 om tilsyn.

Hvis de *faktiske* omkostninger til projektet på grund af uforudsete, udefrakommende forhold afviger fra de omkostninger, der er lagt til grund for vurderingen af omkostningseffektiviteten, påvirker det ikke vurderingen af, om dokumentationskravet er opfyldt, jf. bilagets afsnit 1. Sådanne uforudsete afvigelser kan f.eks. opstå ved konstatering af ukendte jordforureninger, stigende priser på materialer, yderligere krav om miljøtiltag, langvarige arkæologiske undersøgelser, usædvanligt dårlige vejrforhold og øvrige hændelser af force majeure karakter. Ligeledes kan det vise sig i forbindelse med at hele eller dele af opgaven med projektet sendes i udbud, f.eks. hvis buddene bliver højere end forventet. Spildevandsforsyningsselskabet bør i sin estimering af de forventede omkostninger til projektet dels forsøge *så vidt muligt og i relevant omfang* at tage højde for disse forhold, f.eks. ved at få afklaret miljøkrav på forhånd, foretage indledende undersøgelser for evt. jordforurening osv. Desuden er det normal praksis, at der indarbejdes en reserve eller buffer til uforudsete fordyrelser i budgettet. Tilbage står dog, at der i infrastrukturprojekter kan opstå uforudsete fordyrelser, som selskabet ikke er herre over eller kan forventes at forudse. Selskabet skal ikke efterfølgende lægges sådanne uforudsete, udefrakommende forhold til last – men det må samtidig forventes, at selskabet udviser rettidig omhu og størst praktisk mulig nøjagtighed i sine estimer, budgetteringer og relevante markedsvurderinger.

Ændrede omkostninger som følge af, hvad der kan karakteriseres som forudsigelige forhold, eller pga. forhold, der ikke kan anses for udefrakommende for spildevandsforsyningsselskabet, påvirker derimod vurderingen af om dokumentationskravet er opfyldt. Dvs. hvis selskabet kan anses for at have haft kendskab på forhånd til de forhold, der medfører ændrede omkostninger, eller de hidrører fra ændringer af

projektet, der ligger inden for selskabets kontrol, kan det medføre, at Forsyningssekretariatet ikke længere anser dokumentationskravet for opfyldt i forbindelse med sit tilsyn.

Hvis dokumentationskravet ikke kan anses for opfyldt, er spildevandsforsyningsselskabet forpligtet til at udarbejde ny dokumentation ud fra de nye forudsætninger for projektet. Selskabet kan ikke få tillæg til omkostninger, der overstiger det omkostningseffektive niveau, og dele af projektet kan derfor ikke længere lovligt finansieres af selskabet, hvis ikke der kan dokumenteres selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet (se afsnit 10 om tilsyn).

6.2.2. Omfang af dokumentation

Omfanget af dokumentation for selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet af et projekt afhænger af typen af projekt:

- I. Projekter til opnåelse af:
 - det forpligtende serviceniveau for klimatilpasningsprojekter jf. afsnit 4.1 *eller*
 - et serviceniveau, som selskabet er forpligtet til at nå, eller som følger af et statsligt eller kommunalt fastsat eller godkendt mål for projekter efter kapitel 3, jf. afsnit 5.
- II. Supplerende klimatilpasningstiltag jf. afsnit 4.2.

Vedr. type I:

For at dokumentere, at der er valgt en selskabsøkonomisk omkostningseffektiv løsning til opnåelse af det serviceniveau, som er nævnt i § 3, stk. 1 og 2, eller § 5, skal spildevandsforsyningsselskabet sammenligne omkostningerne til den valgte løsning med et *overslag* over omkostninger ved opnåelse af det pågældende serviceniveau ved *mindst én anden relevant type af løsningstiltag* (uddybet i afsnit 6.3). Kravene i bilagets afsnit 2-4 skal overholdes.

Der er ikke tale om, at spildevandsforsyningsselskabet skal foretage en egentlig projektberegning af alternativforslaget, idet der alene er tale om et overslag over forventede omkostninger. Overslaget kan f.eks. baseres på enhedspriser fra POLKA-kataloget eller løsningsoverslag fra Miljøstyrelsens værktøj PLASK.

Bemærk dog undtagelsen fra at *tilvejebringe* nærmere dokumentation for omkostningseffektivitet (jf. omkostningsbekendtgørelsens bilag 1, pkt. 1) for klimatilpasningsprojekter til opfyldelse af det forpligtende serviceniveau:

- hvor serviceniveauet ikke er fastsat højere end til en 5-års regnhændelse for et separatkloakeret område eller en 10-års regnhændelse for et fælleskloakeret område, og
- spildevandsforsyningsselskabet ønsker at opnå dette ved brug af en traditionel underjordisk løsning.

Med traditionelle underjordiske løsninger forstås underjordiske ledninger, bassiner, rørbassiner, brønde etc., der for det i undtagelsen angivne serviceniveau i de fleste tilfælde vil kunne anses for omkostningseffektive uden nærmere dokumentation. Undtagelsen fastsætter, at for denne type projekter, der overholder begge ovenstående kriterier for undtagelse, skal spildevandsforsyningsselskabet derfor *kun* tilvejebringe nærmere dokumentation for omkostningseffektivitet, *hvis* Forsyningssekretariatet anmoder om det, fordi der er forhold, der tyder på, at en anden type løsning kunne være mere selskabsøkonomisk omkostningseffektiv.

Det kan f.eks. være, hvis Forsyningssekretariatet vurderer, at der burde være regnet på en overfladeløsning for tag- og overfladevand. Det kan også være, hvis sekretariatet ud fra erfaringstal vurderer, at den valgte løsning er væsentlig dyrere end hvad der kan forventes for denne type projekt. For begge eksempler gælder det, at hvis spildevandsforsyningsselskabet på forhånd har redegjort for, at visse alternativprojekter ikke er realistiske i den konkrete situation, vil det indgå i Forsyningssekretariatets vurdering (se også afsnit 6.3 om alternative løsningsforslag).

Selvom åbne regnvandsbassiner i mange sammenhænge kan betragtes som traditionelle løsninger inden for det i undtagelsen angivne serviceniveau, er de ikke omfattet af undtagelsen, da de ikke kan betegnes som "underjordiske". Det må dog antages, at sådanne projekter i mange tilfælde vil være en selskabsøkonomisk omkostningseffektiv løsning inden for det i undtagelsen angivne serviceniveau.

Vedr. type II:

For supplerende klimatilpasningstiltag, jf. § 3, stk. 4, skal den selskabsøkonomiske omkostningseffektivitet for det supplerende tiltag dokumenteres ved at sammenligne skadesreduktion set i forhold til løsningsomkostningen (cost-effectiveness eller benefit/cost ratio) for den valgte løsning og *overslag* for mindst en anden relevant type af tiltag (se afsnit 6.3), der ville give skadesreduktioner i det samme område.

6.3. Krav til alternative løsningstiltag

6.3.1. Alternativløsninger

Det alternative løsningstiltag, som den valgte løsning sammenlignes med, skal være en anden type af relevante løsningstiltag, som afviger *væsentligt* fra den, som spildevandsforsyningsselskabet ønsker at anvende. Det kan f.eks. være ved, at der sammenlignes med en anden teknisk løsning. Eksempler på tekniske løsninger, der afhængig af de konkrete forhold kan være relevante at sammenligne:

- Åbne bassiner
- Underjordiske bassiner
- Større ledningskapacitet i fællessystem
- Separering af fællessystem
- Vandløbsprojekt med vandparkering
- Lokale nedslivningsløsninger af f.eks. vejvand

For supplerende tiltag:

- Hævede kantsten
- Små volde

For visse typer projekter er der minimumskrav til, hvilken alternativløsning der skal sammenlignes med, se afsnit 6.3.2.

Hvis der ikke findes et *realistisk alternativ*, som afviger væsentligt fra den valgte løsning, skal spildevandsforsyningsselskabet *redegøre* herfor og sammenligne med et realistisk alternativ, som afviger mest muligt fra den valgte løsning.

Eksempler herpå kan være alternative placeringer af samme type projekt, f.eks. en nærliggende placering af et bassin, eller samme type projekt med andre dimensioner, f.eks. en lidt mere eller mindre forhøjet kantsten for et supplerende tiltag.

Der kan være tilfælde, hvor der skal findes den rette balance mellem alternativer, der afviger væsentligt fra den valgte løsning, og alternativer, der er realistiske, idet begge hensyn indgår. Det er dog vigtigt at bemærke, at udgangspunktet for dokumentationen er, at alternativet skal afvige *væsentligt* fra den valgte løsning – og kun såfremt der ikke findes sådan et realistisk alternativ af denne type, kan selskabet sammenligne med et realistisk alternativ, der ikke afviger væsentligt men blot *mest muligt*.

6.3.2. Særligt for visse klimatilpasningsprojekter

For klimatilpasningsprojekter omfattet af omkostningsbekendtgørelsens § 3, stk. 1 eller 2, er der særlige minimumskrav til, hvilke alternativløsninger, der skal sammenlignes med, afhængig af serviceniveauet og den tiltænkte løsning:

- Hvis serviceniveauet er fastsat til en 20-års regnhændelse eller mindre, og spildevandsforsyningsselskabet ønsker at opnå dette gennem overfladeløsninger, skal der som minimum sammenlignes med en traditionel, underjordisk løsning, medmindre selskabet kan *redegøre* for, at det ikke er realistisk at gennemføre en sådan. I så fald sammenlignes med et realistisk alternativ, som afviger mest muligt fra den valgte løsning.
- Hvis serviceniveauet er fastsat højere end en 20-års regnhændelse, og spildevandsforsyningsselskabet ønsker at opnå dette gennem en traditionel underjordisk løsning, skal der som minimum sammenlignes med en overfladeløsning, medmindre selskabet kan *redegøre* for, at det ikke er realistisk at gennemføre en sådan. I så fald sammenlignes med et realistisk alternativ, som afviger mest muligt fra den valgte løsning.

Se afsnit 6.3.1 for uddybning i forhold til redegørelse vedr. realistiske alternativer.

6.4. Dokumentation og tilsyn i fht. selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet

Spildevandsforsyningsselskabet skal i fht. selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet dokumentere følgende:

- Inden anlæggelsen af projektet påbegyndes, skal den nedenstående følgende dokumentation *tilvejebringes* men ikke indsendes til Forsyningssekretariatet.
Undtagelse: Hvis projektets serviceniveau er fastsat op til 5/10 år og det opnås via en traditionel underjordisk løsning, skal selskabet kun tilvejebringe dokumentationen, hvis Forsyningssekretariatet beder om det.
- Selskabet skal sammenligne den valgte løsning med mindst én anden løsning:
For type I projekter sammenlignes omkostningerne til opnåelse af det pågældende serviceniveau.
For type II projekter sammenlignes skadesreduktion set i fht. løsningsomkostning i samme område.
- Hvis projektets serviceniveau er fastsat op til 20 år og det opnås via en overfladeløsning, skal som minimum sammenlignes med en traditionel underjordisk løsning.
Hvis projektets serviceniveau er fastsat til over 20 år og det opnås via en traditionel underjordisk løsning, skal som minimum sammenlignes med en overfladeløsning.
Ellers sammenlignes med et alternativ, der afviger væsentligt fra den valgte løsning.

- Hvis der ikke findes et realistisk alternativ, der afviger *væsentligt*, skal selskabet *redegøre* herfor og sammenligne med et realistisk alternativ, der afviger mest muligt fra den valgte løsning. Redegørelsen kan f.eks. beskrive de begrænsninger, der gør en sammenligning med et væsentligt forskelligt alternativ urealistisk – det kan bl.a. være rent fysiske forhold, der gør det umuligt at placere alternative løsninger, eller fordi parter ikke ønsker at deltage og lægge grund til alternative løsninger.
- Sammenligningen kan ske med et *overslag* over alternativprojektet, f.eks. baseret på enhedspriser.
- Hvis selskabet søger om tillæg eller forhåndsgodkendelse af projektet, skal sammenligningen og en evt. redegørelse vedr. realistisk alternativ indsendes i forbindelse hermed.
- Hvis selskabet ikke søger om tillæg eller forhåndsgodkendelse af projektet, skal sammenligningen og en evt. redegørelse vedr. realistisk alternativ kun indsendes, hvis Forsyningssekretariatet beder om det (men selskabet er fortsat forpligtet til at udarbejde dokumentationen).

Se desuden afsnit 10 om Forsyningssekretariatets tilsyn.

6.5. Projekter, der opfylder flere mål for spildevandsforsyningsselskabet

Der kan være tilfælde, hvor et projekt bidrager til at opfylde flere statslige eller kommunalt fastsatte krav eller mål for spildevandsforsyningsselskabet, dvs. hvor man opnår en synergieffekt i forhold til løsning af flere af selskabets opgaver. F.eks. kan anlæggelsen af en klimavej indebære, at der opstuvendes mindre vand på renseanlægget, og dermed reducere risikoen for overløb.

Et projekt, der bidrager til at opfylde flere statslige eller kommunalt fastsatte, pålagte eller godkendte mål for spildevandsforsyningsselskabet anses for omkostningseffektivt i forhold til de enkelte mål, hvis spildevandsforsyningsselskabet dokumenterer, at projektet er en selskabsøkonomisk omkostningseffektiv løsning til opfyldelse af *alle* de pågældende mål sammenlignet med omkostningerne til relevante særskilte løsninger til opfyldelse af de *enkelte* mål. Bemærk, at der i den forbindelse fortsat kun er krav om at regne på en enkelt alternativløsning til det tiltænkte projekt jf. pkt. 1 i omkostningsbekendtgørelsens bilag 1.

Spildevandsforsyningsselskabet kan således gennemføre et projekt, der er dyrere end det, der ellers ville have været det billigste i forhold til at efterleve det fastsatte serviceniveau, såfremt det dermed samtidig kan bidrage til at efterleve andre fastsatte mål og krav, og såfremt selskabet godtgør, at projektet samlet set er den billigste løsning for selskabet i forhold til at opfylde flere forskellige af selskabets mål.

Se i øvrigt afsnit 4.5 om opfyldelse af flere formål.

6.6. Beregningsprincipper

Omkostningerne ved det planlagte og de alternative løsningstiltag skal beregnes som nutidsværdierne af projektøkonomierne. Projektøkonomierne opgøres ud fra princip om totaløkonomi, som indeholder alle omkostninger i anlæggenes levetid. Ved opgørelsen af nutidsværdier benyttes den gældende diskonteringsrente, som fastsættes af Finansministeriet, medmindre spildevandsforsyningsselskabet dokumenterer over for Forsyningssekretariatet, at en anden rentesats er mere retvisende for selskabet.

6.6.1. Metode til sammenligning af forskellige løsningstiltag

Forsyningssekretariatet forventes at udgive et værktøj, der kan danne udgangspunkt for sammenligning af projekter med forskellige levetider.

7. Krav til aftaler

I dette afsnit gennemgås reglerne vedr. skriftlige aftaler samt dokumentationskravet heraf. Til sidst i afsnit 7.12 kan desuden findes en simpel skabelon til brug for skriftlige aftaler.

Kravet om aftaler omfatter følgende *projekttyper* 1 – 3 (jf. afsnit 5.1, 5.2 og 5.3):

- 1) Projekter, der har nytte for en anden part, jf. omkostningsbekendtgørelsens § 4, stk. 2, nr. 1.
- 2) Projekter med forhøjet serviceniveau eller dyrere løsninger, jf. omkostningsbekendtgørelsens § 4, stk. 2, nr. 2.
- 3) Projekter i vandløb og åbne anlæg til håndtering af tag- og overfladevand på fremmed grund, jf. omkostningsbekendtgørelsens § 4, stk. 2, nr. 3.

Aftalerne skal indgås skriftligt, jf. omkostningsbekendtgørelsens § 6, stk. 1, og skal som minimum indeholde følgende *aftaleelementer*, der for overskuelighedens skyld bør gives samme overskrift i selve aftalen (se skabelon i afsnit 7.12):

- 1) Projektets formål m.v.
- 2) Parternes varetagelse af etablering, drift mm.
- 3) Sikring af anlæggets funktion mm.
- 4) For projekttype 1: Fordeling af omkostninger mellem parterne (vær opmærksom på, at projekttype 1 kan samtidig være projekttype 2)
- 5) For projekttype 2: Meromkostninger afholdt af andre parter (vær opmærksom på, at projekttype 2 kan samtidig være projekttype 1)
- 6) For projekttype 3: Evt. betaling fra selskabet til andre parter (vær opmærksom på, at projekttype 3 ikke kan være projekttype 1 eller 2)
- 7) Fordeling af risiko
- 8) Opsigelse af aftalen
- 9) Ophør af projektet

Aftaledelene uddybes i de efterfølgende afsnit. En del af aftaleelementerne forudsætter udarbejdelse af en redegørelse eller tilsvarende. Disse redegørelser er *ikke* en del af *selve aftalen* og er således ikke omfattet af kravet om indsendelse af aftale til Forsyningssekretariatet inden anlæggelsen af projektet påbegyndes. Kravene til redegørelserne gennemgås i afsnit 8.

Spildevandsforsyningsselskabet skal indsende aftalerne til Forsyningssekretariatet *inden* anlæggelsen af projektet *påbegyndes* uanset om der søges om tillæg eller ej, jf. omkostningsbekendtgørelsens § 10, stk. 1. Med anlæggelse forstås den fysiske etablering af anlægget, herunder at der f.eks. etableres byggeplads. Selskabet skal samtidig angive, om selskabet forventer at søge om tillæg til projektet.

Forsyningssekretariatet fører dog ikke tilsyn i forbindelse hermed, og selskabet skal således *ikke* afvente sekretariatets tilsyn med aftalerne eller en afgørelse vedrørende aftalerne, før anlæggelsen af projektet kan påbegyndes. Sekretariatets tilsyn med aftaler sker som udgangspunkt i forbindelse med at selskabet søger om tillæg eller forhåndsgodkendelse heraf. Sekretariatet kan også føre tilsyn med aftaler selvom selskabet ikke søger om tillæg eller forhåndsgodkendelse, men dette tilsyn kan være risiko- og stikprøvebaseret, som uddybet i afsnit 10 om tilsyn. Selskabet er forpligtet til at offentliggøre aftaler på sin hjemmeside jf. afsnit 7.10, og skal dokumentere dette i forbindelse med Forsyningssekretariatets ovennævnte tilsyn med aftaler, f.eks. ved at selskabet indsender link til det sted på selskabets hjemmeside, hvor aftalen kan findes.

Spildevandsforsyningsselskabet og parterne kan inkludere flere dele i aftalen end de her angivne minimumskrav. I så tilfælde kan de supplerende dele af aftalen eventuelt tilføjes til sidst i aftalen i et separat bilag eller tilsvarende, således at det bliver lettere at få overblik over de obligatoriske dele af aftalen.

Spildevandsforsyningsselskabet kan ligeledes indgå aftaler i andre typer projekter end de her nævnte, men sådanne aftaler behøver ikke opfylde kravene i omkostningsbekendtgørelsen. Andre aftaler skal opfylde de generelle krav i spildevandsbetalingsloven og vandsektorloven, herunder om, hvilke omkostninger der lovligt kan takstfinansieres i henhold til hvile i sig selv-princippet udmøntet i spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, og reglerne om tilknyttet virksomhed og krav om markedsmæssighed i aftaler i vandsektorlovens §§ 18 og 19.

Når der i nærværende vejledning henvises til *aftaler*, menes der således alene aftaler indgået i medfør af omkostningsbekendtgørelsens § 6.

7.1. Aftaledel 1: Projektets formål m.v.

Aftaler skal indeholde en beskrivelse af:

- projektets formål,
- beskrivelse af de tiltag, det indebærer,
- forventet levetid og
- serviceniveau.

Formålet med disse informationer er dels entydigt at kunne identificere projektet, og dels give et overblik over nøgleparametre for projektet.

Projektets forventede levetid er herudover vigtig for aftalens løbetid og evt. opfølgning ved projektets ophør, se afsnit 7.8 og 7.9.

Hvis projektet ikke dimensioneres til et serviceniveau, angives på anden vis projektets kapacitet, funktionsniveau eller tilsvarende.

Aftaler tager udgangspunkt i *projekter*, der kan omfatte flere *anlæg*. Et eksempel herpå kunne være et projekt, der omfatter etablering af et antal vejbede i et kvarter. Afhængig af de konkrete forhold kunne disse anlæg omfattes af en enkelt aftale. Et større projekt omfattende etablering af flere forskellige, men sammenhængende, anlæg såsom en åben kanal, et åbent bassin og et underjordisk rørbassin på fremmed grund kunne ligeledes, afhængig af de konkrete forhold, omfattes af en enkelt aftale.

7.2. Aftaledel 2: Parternes varetagelse af etablering, drift mm.

Aftaler skal indeholde en beskrivelse af:

- I hvilken udstrækning udførelse og drift, herunder vedligeholdelse, varetages af de enkelte parter.

I denne aftaledel fastsættes rent kvalitativt ansvarsfordelingen vedr. den rent praktiske varetagelse af de forskellige opgaver forbundet med anlægget.

7.3. Aftaledel 3: Sikring af anlæggets funktion mm.

Aftaler skal indeholde en beskrivelse af:

- ansvar for sikring og bevarelse af anlæggets hydrauliske funktion inden for anlægget forventede levetid og
- eventuelle øvrige forudsætninger for effektiv drift af anlægget, f.eks. sikring af adgangsmuligheder, eksterne til- eller afløbsfunktioner m.v., inden for anlægget forventede levetid.

Formålet med denne beskrivelse er bl.a. at understøtte, at spildevandsforsyningsselskabet tager stilling til, hvorledes selskabet fortsat sikrer deres funktion af anlægget, og får skrevet de nødvendige pligter for parterne ind i aftalen. Parterne i et projekt vil typisk have forskellig opfattelse af, hvad der er vigtigt at sikre i forbindelse med anlæggets fortsatte funktion, og hvem der har hvilke pligter, og hvis det ikke er aftalt på forhånd, hvorledes ansvaret fordeles, kan det give problemer og konflikter senere i anlæggets levetid. Samtidig kan aftalen understøtte, at de deltagende parter bevarer opmærksomheden på de eventuelle særlige tiltag, der er nødvendige for den fortsatte funktion af anlægget, herunder hvem der har ansvaret for genoprettelse af den hydrauliske funktion i tilfælde af skader.

Et eksempel herpå kunne være et projekt i en vej, hvor vejejerer under normale omstændigheder ville drive og vedligeholde vejen ud fra trafiksikkerheds- og trafikafviklingshensyn. Dette kan bl.a. omfatte, at der jævnlige lægges nyt slidlag på vejen – og hvis vejen som følge af et fælles projekt samtidig er tiltænkt en hydraulisk kapacitet til at holde på regnvand, kan denne kapacitet reduceres tilsvarende, hvis dette ikke tænkes ind i vejejerens drift og vedligehold.

Det er herudover vigtigt, at de deltagende parter også sikrer kendskab til eventuelle særlige krav til drift og vedligehold internt i deres organisation eller eksternt til f.eks. udførende entreprenører. Et eksempel herpå kunne være en grundejerforening, der bør sikre, at evt. indhyrede entreprenører i relevant omfang får kendskab til et fælles projekt beliggende på grundejerforeningens grund. Et andet eksempel kunne være, at kommunen løbende bør sikre, at kommunens vejafdeling i tilstrækkelig grad har kendskab til de særlige vedligeholdelses- og drifts krav til en skybrudsvej.

Endelige kan det være relevant at beskrive selskabets muligheder for og ret til adgang m.v. i forbindelse med anlæg på fremmed grund.

En tinglyst deklaration kan i et vist omfang og hvor det er muligt bidrage til at sikre kendskab til eventuelle særlige krav til drift og vedligehold og sikre selskabets adgang til anlæg på andres grund.

7.4. Aftaledel 4: Fordeling af omkostninger mellem parterne

Hvis der er tale om projekttype 1, dvs. et projekt med nytte for andre parter (jf. omkostningsbekendtgørelsens § 4, stk. 2, nr. 1, uddybet i afsnit 5.1), skal aftaler indeholde en specifikation af:

- hvilke omkostningsposter der betales af det eller de enkelte spildevandsforsyningsselskaber, som deltager i aftalen, og
- hvilke omkostningsposter der betales af andre parter.

Omkostningsfordelingen skal følge reglerne i omkostningsbekendtgørelsens § 7, stk. 2 og 3. Selskabet skal således udarbejdes en redegørelse for omkostningsfordelingen mm. jf. afsnit 8.1 og 8.2.

Omkostningsposter omfatter både éngangsomkostninger til f.eks. etablering og løbende omkostninger såsom drift og vedligehold.

I forhold til afsnit 7.2 vedr. varetager af etablering og drift skelnes der mellem, hvilken part der *varetager* opgaven, dvs. reelt og i praksis udfører den, og hvilken part der *betaler* omkostningerne forbundet hermed.

Hvis der *ikke* er tale om projekttype 1, skal dette aftaleelement ikke indgå i aftalen.

7.5. Aftaledel 5: Meromkostninger afholdt af andre parter

Hvis der er tale om projekttype 2, dvs. en aftale om et højere serviceniveau eller en dyrere løsning (jf. omkostningsbekendtgørelsens § 4, stk. 2, nr. 2, se afsnit 5.2), skal aftaler indeholde en specifikation af:

- meromkostningerne, som den eller de andre parter skal betale til spildevandsforsyningsselskabet

Meromkostningerne skal opgøres efter reglerne i omkostningsbekendtgørelsens § 7, stk. 4. Der skal således udarbejdes en redegørelse for beregningen af meromkostningen jf. afsnit 8.3.

Hvis der *ikke* er tale om projekttype 2, skal dette aftaleelement ikke indgå i aftalen.

7.6. Aftaledel 6: Evt. betaling fra selskabet til andre parter

Hvis der er tale om projekttype 3, dvs. projekter i vandløb eller åbne anlæg på fremmed grund (jf. omkostningsbekendtgørelsens § 4, stk. 2, nr. 3, se afsnit 5.3), skal aftaler indeholde en specifikation af:

- størrelse af en eventuel betaling fra spildevandsforsyningsselskabet til andre parter

Baggrunden for denne aftaledel fremgår af omkostningsbekendtgørelsens § 7, stk. 5. Der skal således udarbejdes en redegørelse for, at andre parter ikke har nytte af projektet og, såfremt der aftales en betaling fra spildevandsforsyningsselskabet til en anden part, tillige en begrundelse herfor, herunder for størrelsen, jf. afsnit 8.4.

Hvis der *ikke* er tale om projekttype 3, skal dette aftaleelement ikke indgå i aftalen.

7.7. Aftaledel 7: Fordeling af risiko

Aftaler skal indeholde en angivelse af:

- Fordeling af risikoen for eventuelle uforudsete fordyrelser af projektet.

Fordelingen af risiko skal opgøres efter reglerne i omkostningsbekendtgørelsens § 7, stk. 6. Der skal således udarbejdes en begrundelse for fordelingen, jf. afsnit 8.5 om fordeling af risiko og fordyrelser.

7.8. Aftaledel 8: Opsigelse af aftalen

Aftaler skal indeholde en beskrivelse af:

- Spildevandsforsyningsselskabets og andre parters adgang til opsigelse af aftalen, herunder: at spildevandsforsyningsselskabet kan opsiges aftalen, hvis Forsyningssekretariatet meddeler, at betingelserne for, at spildevandsforsyningsselskabet kan afholde omkostninger til opfyldelse af aftalen, ikke er opfyldt.

I forhold til det sidstnævnte er formålet at sikre, at selskabet ikke forpligtes af aftalen til at afholde omkostninger, som Forsyningssekretariatet finder, ikke lovligt kan finansieres af selskabet, men at selskabet i denne situation kan opsiges aftalen. Med hensyn til Forsyningssekretariatets meddelelse henvises til omkostningsbekendtgørelsens § 11, uddybet i afsnit 10 om tilsyn.

Spildevandsforsyningsselskabet bør herudover med denne aftaledel bl.a. sikre, at en anden parts opsigelse af aftalen skal ske med tilstrækkeligt varsel til, at selskabet kan sikre, at det fortsat kan leve op til sin forsyningspligt ved aftalens ophør.

Eventuelle kompensationer, betalinger til f.eks. sløjfning af anlægget eller lignende som følge af en opsigelse af aftalen bør ligeledes fremgå (se også afsnit 7.9).

7.9. Aftaledel 9: Ophør af projektet

Aftaler skal indeholde en beskrivelse af:

- Hvad der skal ske ved ophør af projektet.

Dette er f.eks. vigtigt, hvis der kan forventes omkostninger forbundet med projektets ophør til fjernelse, oprydning, retablering osv. Eventuelle omkostninger for spildevandsforsyningsselskabet i forbindelse med projektets ophør skal ligeledes opfylde kravene vedr. omkostningsfordeling, jf. afsnit 8.

Spildevandsforsyningsselskabet kan herudover med fordel have overvejet, hvorledes selskabet fortsat kan leve op til sin forsyningspligt ved projektets ophør.

7.10. Offentliggørelse af aftale og redegørelser vedr. omkostningsfordeling

Aftaler, der er omfattet af omkostningsbekendtgørelsens § 6, stk. 1, skal offentliggøres på spildevandsforsyningsselskabets hjemmeside, jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 2.

Spildevandsforsyningsselskabet kan undlade at offentliggøre dele af aftalen, som ikke er obligatoriske i henhold til omkostningsbekendtgørelsens § 6, stk. 1.

Det kan med fordel fremgå af aftalen, i hvilket omfang de enkelte dele offentliggøres på spildevandsforsyningsselskabets hjemmeside.

De redegørelser vedr. omkostningsfordeling, der ligger til grund for aftaleelementerne 4-6, skal offentliggøres på spildevandsforsyningsselskabets hjemmeside, jf. omkostningsbekendtgørelsens § 7, stk. 1.

7.11. Ændringer af aftaler

I praksis kan der forekomme ændringer af projekter i forbindelse med etablering osv., der medfører behov for at ændre allerede indgåede skriftlige aftaler. Det forudsættes, at spildevandsforsyningsselskabet i videst muligt omfang tager højde for forholdene omkring det konkrete projekt og indretter aftalen derefter, men der kan forekomme uforudsete ændringer i forholdene.

Hvis en aftale ændres fsva. de obligatoriske dele af aftalen, skal den reviderede udgave af aftalen indsendes til Forsyningssekretariatet i forbindelse med sekretariatets tilsyn, for at dokumentationskravet om en skriftlig aftale fortsat er opfyldt. Det vil som udgangspunkt være i forbindelse med ansøgning om tillæg (og evt. forhåndsgodkendelse heraf), eller som risiko- og stikprøvebaseret tilsyn hvis selskabet ikke søger om tillæg (se afsnit 10 om tilsyn).

Det bemærkes, at aftaler indgås efter de på indgåelsestidspunktet gældende forhold omkring projektet. Selvom spildevandsforsyningsselskabet forventer senere ændringer af projektet eller forholdene omkring projektet, f.eks. i ejerskabet af arealet, skal aftalen overholde kravene på det tidspunkt, hvor aftalen indgås.

Dette gælder ligeledes hvis en aftale efterfølgende ændres, at så skal aftalen overholde kravene på tidspunktet for ændringen og ikke eventuelle senere yderligere ændringer.

7.12. Skabelon for skriftlige aftaler

Denne skabelon suppleres af vejledningens afsnit 7.1-7.11. Overskrifterne/punkterne følger dokumentationskravene i omkostningsbekendtgørelsens § 6.

Skabelon for skriftlig aftale

Aftalen mellem spildevandsforsyningsselskabet og de relevante parter skal være skriftlig og *som minimum* indeholde følgende aftaleelementer 1-9:

1. Projektets formål m.v.

- 1.1 Projektets formål
- 1.2 Beskrivelse af de tiltag, det indebærer
- 1.3 Forventet levetid
- 1.4 Serviceniveau

2. Parternes varetagelse af etablering, drift mm.

- 2.1 I hvilken udstrækning udførelse og drift, herunder vedligeholdelse, varetages af de enkelte parter

3. Sikring af anlæggets funktion mm.

- 3.1 Ansvar for sikring og bevarelse af anlæggets hydrauliske funktion inden for anlægget forventede levetid
- 3.2 Eventuelle øvrige forudsætninger for effektiv drift af anlægget, f.eks. sikring af adgangsmuligheder, eksterne til- eller afløbsfunktioner m.v., inden for anlægget forventede levetid

4. Fordeling af omkostninger mellem parterne - *kun* hvis projekttype 1

(Projekttype 1 kan samtidig være projekttype 2)

- 4.1 Hvilke omkostningsposter der betales af det eller de enkelte spildevandsforsyningsselskaber, som deltager i aftalen
- 4.2 Hvilke omkostningsposter der betales af andre parter

5. Meromkostninger afholdt af andre parter - *kun* hvis projekttype 2

(Projekttype 2 kan samtidig være projekttype 1)

- 5.1 Specifikation af meromkostningerne, som den eller de andre parter skal betale til spildevandsforsyningsselskabet

6. Evt. betaling fra selskabet til andre parter - *kun* hvis projekttype 3

(Projekttype 3 kan *ikke* samtidig være projekttype 1 og/eller projekttype 2)

- 6.1 størrelse af en eventuel betaling fra spildevandsforsyningsselskabet til andre parter

7. Fordeling af risiko

- 7.1 Fordeling af risikoen for eventuelle uforudsete fordyrelser af projektet

8. Opsigelse af aftalen

- 8.1 Spildevandsforsyningsselskabets og andre parters adgang til opsigelse af aftalen, herunder: at spildevandsforsyningsselskabet kan opsiges aftalen, hvis Forsyningssekretariatet meddeler, at

betingelserne for, at spildevandsforsyningsselskabet kan afholde omkostninger til opfyldelse af aftalen, ikke er opfyldt

9. Ophør af projektet

9.1 Hvad der skal ske ved ophør af projektet

Bemærk i øvrigt:

Aftalen kan indeholde yderligere dele ud over de obligatoriske aftaleelementer 1-9.

Aftalen skal offentliggøres på spildevandsforsyningsselskabets hjemmeside.

Hvis aftalen indeholder dele, der ikke er obligatoriske, kan spildevandsforsyningsselskabet undlade at offentliggøre disse.

De redegørelser vedr. omkostningsfordeling, der ligger til grund for aftaleelementerne 4, 5 og 6, skal ligeledes offentliggøres på spildevandsforsyningsselskabets hjemmeside, men er ikke en del af selve aftalen.

Selve aftalen skal indsendes til Forsyningssekretariatet inden anlæggelsen af projektet påbegyndes. Sekretariatet fører som udgangspunkt ikke tilsyn med aftalen på dette tidspunkt, og spildevandsforsyningsselskabet skal således *ikke* afvente en godkendelse af aftalen inden anlæggelsen af projektet påbegyndes.

8. Omkostningsfordeling

I dette afsnit gennemgås reglerne vedr. omkostningsfordelingen mellem spildevandsforsyningsselskaber og andre parter, herunder andre selskaber.

Omkostningsbekendtgørelsens krav til omkostningsfordeling omfatter følgende *projekttyper* (jf. afsnit 5.1, 5.2 og 5.3):

- Projekttype 1: Projekter, der har nytte for en anden part, jf. omkostningsbekendtgørelsens § 4, stk. 2, nr. 1.
- Projekttype 2: Projekter med forhøjet serviceniveau eller dyrere løsninger, jf. omkostningsbekendtgørelsens § 4, stk. 2, nr. 2.
- Projekttype 3: Projekter (ud over projekttype 1 og 2 nævnt oven for) i vandløb og åbne anlæg til håndtering af tag- og overfladevand på fremmed grund, jf. omkostningsbekendtgørelsens § 4, stk. 2, nr. 3.

Omkostninger omfatter i denne sammenhæng såvel etablering (og sløjfning) som løbende drift og vedligehold, foruden at det omfatter såvel selve anlægget som planlægningsmæssige, logistiske og tilsvarende praktiske tiltag, der er en del af eller en betingelse for projektet. Det kan f.eks. være forundersøgelser, udbud og projektering, tilladelser, etablering af byggeplads, nødvendige gravearbejder osv. Eksemplerne i afsnit 8.7 om nødvendige omkostninger kan benyttes til at uddybe hvad der kan anses for omkostninger omfattet af omkostningsfordelingen, herunder hvad der kan udgøre fælles omkostninger.

Omkostningsfordelingen mellem spildevandsforsyningsselskabet og andre parter skal opfylde en række krav i omkostningsbekendtgørelsens § 7, afhængig af parterne og projekttypen. Kravene, herunder til redegørelser og anden dokumentation, uddybes i de efterfølgende afsnit 8.1, 8.2, 8.3 og 8.4. Redegørelserne nævnt herunder kan evt. indgå som bilag i de aftaler, der, jf. afsnit 7, skal udarbejdes.

Bemærk at kravene supplerer hinanden, eftersom et projekt f.eks. kan høre under mere end én projekttype og både kan involvere andre spildevandsforsyningsselskaber og øvrige parter. I så tilfælde skal alle de omfattede krav opfyldes for de dele af projektet, hvor de enkelte krav er relevante.

Projekter, der ikke falder ind under projekttype 1, 2 eller 3, er ikke omfattet af reglerne vedr. omkostningsfordeling. Se afsnit 5 for eksempler på denne type projekter, der bl.a. kan omfatte spildevandsforsyningsselskabets egne underjordiske og ikke-åbne anlæg (såsom ledninger og pumpestationer) på fremmed grund.

Det skal bemærkes, at omkostningsbekendtgørelsen mv. (og nærværende vejledning) alene tager stilling til, hvilke omkostninger *spildevandsforsyningsselskabet* må eller ikke må afholde. Omkostningsfordelingen *andre parter imellem* er således selskabet uvedkommende og reguleres ikke af nærværende regelsæt. Det er f.eks. ikke et krav, at det er den part, der ønsker et højere serviceniveau, der betaler meromkostningen forbundet hermed – så længe det *ikke er selskabet*. En part kan f.eks. deltage i et fælles projekt med selskabet og tilføje elementer på vegne af en helt tredje part, der ikke selv indgår i projektet – så længe selskabet kun afholder de lovlige omkostninger. Det er ligeledes selskabet (og nærværende regler) uvedkommende, hvorledes andre parter, herunder parter, der ikke selv indgår i projektet, afregner indbyrdes. Andre parters betaling mv. kan være reguleret af anden lovgivning, der ikke behandles i denne vejledning. Udgangspunktet er her, at de øvrige parter selv har ansvar for at overholde relevant lovgivning.

8.0.1. Overordnet om omkostningsfordeling

Overordnet set kan omkostningerne til et projekt inddeles i tre kategorier:

- 1) Omkostninger til de dele, der *udelukkende* har til formål at håndtere spildevandsforsyningsselskabets spildevand.
- 2) Omkostninger til de dele, der udelukkende har en funktion relateret til en anden parts del af projektet, og altså *ikke* bidrager til håndtering af spildevandsforsyningsselskabets spildevand
- 3) Omkostninger til de dele, der har fælles nytte for projektets parter.

Det er fortsat hensigten, at spildevandsforsyningsselskabet skal afholde alle omkostninger til pkt. 1): de dele af et projekt, der udelukkende har til formål at håndtere *selskabets spildevand*, og altså ikke har nytte for andre parter. Dette fremgår bl.a. af bemærkningerne til lovforslaget. Det vil bero på en konkret vurdering, men ofte vil disse dele være de rent hydrauliske, dvs. ledninger, brønde, pumper, underjordiske bassiner etc. Det kan også være dele, der ikke er hydrauliske, men som er nødvendige for den hydrauliske funktion og samtidig ikke har nytte for andre. Eksemplerne i afsnit 8.7 om nødvendige omkostninger kan benyttes til at uddybe hvad der kan anses for omkostninger under pkt. 1), afhængig af de konkrete forhold. Bemærk her, at det ikke er tilstrækkeligt, at den konkrete del af projektet håndterer spildevand – det skal være spildevand, som *selskabet* har ansvaret for at håndtere. F.eks. vil evt. dele af et projekt, som udelukkende håndterer spildevand, der er et andet selskabs eller grundejerens ansvar, som udgangspunkt være omfattet af pkt. 2) jf. nedenfor.

Omkostninger til pkt. 2): de dele af et projekt, der udelukkende har en funktion relateret til den anden parts del af projektet, og altså ikke bidrager til håndtering af *spildevandsforsyningsselskabets spildevand*, skal tilsvarende afholdes af andre parter end selskabet. Det vil bero på en konkret vurdering, men ofte vil disse dele være rekreative, æstetiske eller tilsvarende, dvs. f.eks. belysning, borde og bænke, soppesten osv. Eksemplerne i afsnit 8.7 om nødvendige omkostninger kan benyttes til at uddybe hvad der kan anses for omkostninger under pkt. 2), afhængig af de konkrete forhold.

Omkostningsfordelingen er særlig relevant for så vidt angår pkt. 3): de dele af et projekt, som giver *fælles* nytte for spildevandsforsyningsselskabet og en anden part, jf. bemærkningerne til lovforslaget. Se mere i afsnit 8.7 om nødvendige omkostninger.

8.1. Omkostningsfordeling spildevandsforsyningsselskaber imellem

Det fremgår af omkostningsbekendtgørelsens § 7, stk. 2, at omkostningsfordelingen i aftaler mellem spildevandsforsyningsselskaber skal være forholdsmæssig.

Den forholdsmæssige fordeling skal tage udgangspunkt i selskabernes gavn af projektet, bidrag til projektet, årsag til at projektet er nødvendigt, eller lignende. Fordelingen skal samtidig være relevant for det konkrete projekt.

Eksempler på, hvad en forholdsmæssig fordeling kan baseres på, afhængig af det konkrete projekt:

- Den hydrauliske kapacitet hvert spildevandsforsyningsselskab får gavn af som følge af projektet
- Areal som spildevandsforsyningsselskabet lægger til projektet
- Tilsluttet oplandsareal

Omkostningsfordelingen spildevandsforsyningsselskaber i mellem skal ikke opfylde kravene i omkostningsbekendtgørelsens § 7, stk. 3-5. Formålet med denne specifikke bestemmelse vedr. omkostningsfordeling selskaber imellem er, at fælles projekter mellem flere selskaber ofte er baseret på en fælles nødvendighed, altså at hele eller dele af projektet kan betragtes som nødvendigt og som givende nytte for flere selskaber. Bestemmelsen i § 7, stk. 1, skal understøtte, at omkostningsfordelingen for denne type projekter ikke skævvrides ved f.eks. kun at anskue nødvendighed set fra det ene selskabs synspunkt, hvorefter det andet selskab kun betaler de omkostninger, der alene vedrører selskabet selv, uanset at der er en høj grad af fælles nytte for de to selskaber.

Der skal udarbejdes en redegørelse og begrundelse for omkostningsfordelingen. Redegørelsen og begrundelse skal offentliggøres på spildevandsselskabets hjemmeside jf. omkostningsbekendtgørelsens § 7, stk. 1 – se desuden afsnit 7.4 om aftaler.

8.2. Omkostningsfordeling for projekttype 1

Det fremgår af omkostningsbekendtgørelsens § 7, stk. 3, at omkostningsfordelingen for projekter, hvor en anden part har nytte af projektet, skal baseres på, hvilken *nytte* de enkelte parter har af projektet. Udgangspunktet for omkostningsfordelingen er derfor en konkret vurdering af, hvilken nytte de deltagende parter har af projektet, jf. afsnit 5.1.2 om nytte.

Det fremgår også af § 7, stk. 3, at spildevandsforsyningsselskabet ikke må afholde omkostninger ud over det, der er *nødvendigt* af hensyn til selskabets håndtering af spildevand (herunder tag- og overfladevand). For en uddybning af hvad der kan udgøre nødvendige omkostninger henvises til afsnit 8.7. Denne bestemmelse skal forstås som en overligger for, hvor meget selskabet højst må betale for et fælles projekt – udgangspunktet er som nævnt oven for en fordeling efter parternes nytte. Det kan dermed ikke forstås som et krav, at selskabet *skal* afholde *alle* de nødvendige omkostninger til et projekt. Det kan ligeledes heller ikke forstås, at selskabet uden videre kan afholde alle nødvendige omkostninger – det fremgår specifikt af § 7, stk. 3, at omkostningsfordelingen ”skal baseres på, hvilken nytte de enkelte parter har af projektet”. Det følger heraf, at der skal foretages en konkret vurdering af parternes nytte ved projektets fælles dele, før der aftales en omkostningsfordeling mellem parterne. Denne vurdering af nytte skal ikke nødvendigvis kvantificeres men danner udgangspunkt for omkostningsfordelingen.

Der skal udarbejdes en redegørelse for omkostningsfordelingen, som specificerer, hvilke dele af projektet der kun har nytte for en enkelt part og hvilke dele der har fælles nytte, og begrunder omkostningsfordelingen for de dele, der har fælles nytte.

Redegørelsen og begrundelse skal offentliggøres på spildevandsselskabets hjemmeside jf. omkostningsbekendtgørelsens § 7, stk. 1 – se desuden afsnit 7.4 om aftaler.

8.3. Omkostningsfordeling for projekttype 2

Det fremgår af omkostningsbekendtgørelsens § 7, stk. 4, at for projekter, hvor spildevandsforsyningsselskabet på foranledning af en anden part udfører en dyrere løsning eller et højere serviceniveau, skal meromkostningen beregnes i forhold til de omkostninger, som i øvrigt ville have været nødvendige for at løse spildevandsforsyningsselskabets opgaver omkostningseffektivt, jf. afsnit 5.2. Det vil sige, at en anden part skal dække differencen mellem det selskabsøkonomisk omkostningseffektive niveau og de afholdte omkostninger til det alternative serviceniveau eller til den alternative løsning.

Hvis der gælder et bindende serviceniveau for projektet, som der f.eks. gør for klimatilpasningsprojekter, skal meromkostningerne beregnes i forhold til den selskabsøkonomisk omkostningseffektive løsning til dette serviceniveau. Hvis der ikke gælder et bindende serviceniveau for projektet, skal meromkostningerne beregnes i forhold til det nuværende faktuelle serviceniveau eller et serviceniveau, som spildevandsforsyningsselskabet under alle omstændigheder ville have forhøjet serviceniveauet til på baggrund af et kommunalt eller statsligt godkendt mål herom.

Meromkostninger omfatter ud over etablering, drift og vedligehold også planlægning og projektering samt opfyldelse af dokumentationskrav efter omkostningsbekendtgørelsen. Omkostningerne opgøres i hele levetiden ud fra princippet om totaløkonomi.

Der skal udarbejdes en redegørelse for beregningen af meromkostningerne. Formålet med redegørelsen er bl.a. at dokumentere, at spildevandsforsyningsselskabet kun afholder de selskabsøkonomisk omkostningseffektive omkostninger i forbindelse med projekter, hvor der indgås aftale med andre parter om et højere serviceniveau eller en dyrere løsning. Det understøtter, at andre parters ønske om et højere serviceniveau eller en dyrere løsning *ikke* medfører at selskabet betaler unødigt meget for det projekt, der er nødvendigt for at løse selskabets opgave, hvilket i sidste ende går ud over selskabets forbrugere. Det understøtter overholdelse af det underliggende princip om, at selskabet kun må afholde nødvendige omkostninger til håndtering af spildevand.

Redegørelsen kan tage udgangspunkt i spildevandsforsyningsselskabets dokumentation for selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet jf. afsnit 6 til at fastslå selskabets omkostninger svarende til det *grundlæggende projekt*, dvs. hvad der svarer til et projekt uden fordyrelse foranlediget af den anden parts ønsker. Differencen fra hvad der svarer til det grundlæggende projekt op til de reelle, samlede omkostninger ved det ønskede projekt udgør meromkostningen. Det er ikke et krav, at andre parters meromkostninger, som parterne selv afholder, er hverken effektive eller nødvendige for parten. Det bør dog fremgå af redegørelsen hvad meromkostningen dækker, så der opnås transparens i, hvordan projektet er justeret for at opnå partens ønske.

Ved sammenligningen med det grundlæggende projekt er det vigtigt så vidt muligt at anvende ens betingelser og parametre, herunder samme tidsrum. Hvis partens ønske f.eks. medfører et anlæg med en kortere levetid, skal en fornyelse eller levetidsforlængelse indgå retvisende i beregningen af meromkostningerne efter principperne om totaløkonomi. Se afsnit 6.6.1 om sammenligning af løsningstiltag med f.eks. forskellige levetider.

Det skal bemærkes, at omkostningsfordelingen for det grundlæggende projekt i relevant omfang (dvs. i det omfang, der tillige er tale om projekttype 1) skal følge reglerne i § 7, stk. 3, om fordeling efter nytte.

Redegørelsen skal offentliggøres på spildevandsselskabets hjemmeside jf. omkostningsbekendtgørelsens § 7, stk. 1 – se desuden afsnit 7.5 om aftaler.

Det skal bemærkes, at betalingen fra aftaleparten *ikke* indgår i de indtægter, som skal medregnes, når Forsyningssekretariatet kontrollerer, om selskabet har overholdt sin indtægtsramme jf. reglerne i ØR-bekendtgørelsen. Der skal redegøres for disse indtægter ved regnskabsaflæggelsen jf. reglerne i ØR-bekendtgørelsen.

8.4. Omkostningsfordeling for projekttype 3

For øvrige projekter (dvs. ikke projekttype 1 eller 2) i vandløb og åbne anlæg til håndtering af tag- og overfladevand på fremmed grund er der ikke andre parter der har nytte af projektet eller som på anden vis skal bidrage med betaling til projektet – hvis der var, ville projektet falde ind under projekttype 1 og/eller 2.

Det fremgår af omkostningsbekendtgørelsens § 7, stk. 5, at der skal udarbejdes en redegørelse for, at den eller de andre parter ikke har nytte af projektet. Det kan f.eks. være grundejere og vandløbsejere/myndigheden.

Formålet med redegørelsen er bl.a. at dokumentere, at der ikke er tale om et projekt, hvor en anden part har nytte (og som derfor falder ind under projekttype 1 i stedet). Detaljeringniveauet af redegørelsen vil afhænge af projektets kompleksitet.

Hvis projektet involverer en betaling af spildevandsforsyningsselskabet til en anden part, skal der desuden udarbejdes en begrundelse for denne betaling, herunder for størrelsen, jf. omkostningsbekendtgørelsens § 7, stk. 5. Det kan f.eks. være kompensation, leje eller tilsvarende for brug af eller adgang til en anden parts ejendom eller grund. Det kan ligeledes være erstatning i forbindelse med deklaration eller ekspropriation, eller aftaler på ekspropriationslignende vilkår. Formålet med redegørelsen er bl.a. at understøtte, at der er transparens omkring selskabets betaling til andre parter. Erstatninger vil typisk tage udgangspunkt i dansk rets almindelige regler og standardværdier, men selskabet kan aftale mere individuelle betingelser og kompensationer afhængig af de konkrete forhold. Redegørelsen tjener i denne sammenhæng bl.a. til at understøtte, at selskabet nøje overvejer størrelsen af sådan en kompensation eller tilsvarende betaling, så størrelsen fastsættes på et oplyst grundlag – jf. at størrelsen af betalingen skal begrundes.

Redegørelsen og evt. begrundelse skal offentliggøres på spildevandsselskabets hjemmeside jf. omkostningsbekendtgørelsens § 7, stk. 1 – se desuden afsnit 7.6 om aftaler.

8.5. Fordeling af risiko for uforudsete fordyrelser

Det fremgår af omkostningsbekendtgørelsens § 7, stk. 6, at fordelingen af risikoen for eventuelle uforudsete fordyrelser skal følge principperne i § 7, stk. 2-5 (som beskrevet i afsnit 8.1-8.4).

En uforudset fordyrelse skal således fordeles mellem spildevandsforsyningsselskab og parter efter det samme princip som blev anvendt ved selve projektet. Det skal fremgå af aftalen, jf. omkostningsbekendtgørelsens § 6, stk. 1, nr. 7, uddybet i afsnit 7.7 om aftaler.

F.eks. vil en fordyrelse, der alene vedrører den del af projektet, der indebærer højere serviceniveau end det fastsatte, skulle bæres af en anden part end spildevandsforsyningsselskabet. Princippet om nødvendige omkostninger medfører tilsvarende, at fordyrelser, der alene vedrører en anden parts andel af projektet, dvs. en del der kun har nytte for den part, skal bæres af en anden part end selskabet – mens fordyrelser, der alene vedrører dele af projektet med nytte kun for selskabet, skal bæres af selskabet.

Der skal udarbejdes en begrundelse for fordelingen. Formålet med begrundelsen er bl.a. at understøtte en fælles forståelse blandt projektets deltagere omkring potentielle risici.

8.6. Dokumentation i fht. omkostningsfordeling

Spildevandsforsyningsselskabet skal i fht. omkostningsfordeling dokumentere følgende:

- For projekter med et eller flere andre spildevandsforsyningsselskaber skal selskabet:
 - redegøre for omkostningsfordelingen *og*
 - begrunde omkostningsfordelingen, som skal være forholdsmæssig.

Det kan f.eks. være en redegørelse for valg af fordelingsnøgle selskaberne imellem, hvoraf det fremgår, hvad fordelingsnøglen er baseret på, samt en begrundelse for relevansen for projektet af den valgte fordelingsnøgle.

- For projekttype 1 skal selskabet:
 - redegøre for omkostningsfordelingen *og*
 - specificere, hvilke dele af projektet der kun har nytte for en enkelt part *og*
 - specificere, hvilke dele der har fælles nytte, *og*
 - begrunde omkostningsfordelingen for de dele, der har fælles nytte.

Det kan f.eks. være i form af et skema eller en grafisk oversigt over projektets dele fordelt efter hvem der har nytte af de pågældende dele af projektet, suppleret med en kvalitativ angivelse af fordelingen af nytte mellem de relevante parter for de dele af projektet, der har fælles nytte, og en redegørelse af hvordan det påvirker omkostningsfordelingen parterne imellem.

- For projekttype 2 skal selskabet:
 - redegøre for beregningen af meromkostningerne.
 - meromkostningerne skal beregnes i forhold til den selskabsøkonomisk omkostningseffektive løsning af opgaven

Redegørelsen kan tage udgangspunkt i spildevandsforsyningsselskabets dokumentation for selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet.

Hvis en anden part f.eks. ønsker et højere serviceniveau, kan redegørelsen indledende referere de selskabsøkonomisk omkostningseffektive omkostninger til etablering, drift mv. til et projekt for det forpligtende serviceniveau fordelt på hovedposterne rør, brønde, pumper og bassiner, og hertil redegøre for meromkostninger som følge af forøgede dimensioner fordelt på selv samme hovedposter.

Hvis en anden part f.eks. ønsker en for spildevandsforsyningsselskabet dyrere løsning for at tilgodese dyre- og planteliv, kan redegørelsen indledende referere det for selskabet billigste projekt med et overslag over omkostningerne hertil, baseret på nøgle- og erfaringstal for etablering, drift m.v. fra f.eks. POLKA eller PLASK. Dette sammenstilles med et tilsvarende overslag over omkostningerne for det ønskede anlæg, således at det fremgår, hvad meromkostningen er.

- For projekttype 3 skal selskabet:
 - redegøre for, at den eller de andre parter ikke har nytte af projektet
 - hvis projektet involverer en betaling af selskabet til en anden part, skal selskabet desuden begrunde denne betaling, herunder størrelsen

Redegørelsen kan f.eks. tage udgangspunkt i projektbeskrivelsen og en liste med de deltagende parter, og ud fra projektbeskrivelsen redegøre for, at parterne ikke har en nytte ved projektet. Heri kan med fordel indgå henvisning til dokumentationen for selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet for at redegøre for, at løsningen er effektiv for selskabet.

Begrundelsen kan f.eks. bestå i en redegørelse for, hvilke værdier der er anvendt til fastsættelse af betalingen. Det bør her fremgå, om der er anvendt standardværdier eller om der er aftalt mere konkrete værdier eller anvendt afvigende standardværdier (f.eks. for en alternativ arealanvendelse end den nuværende), og i givet fald hvad baggrunden er for disse tilpassede værdier. Hvis

betalingen har karakter af en erstatning, bør det fremgå konkret hvad det er, parten erstattes for, herunder hvorledes erstatningens størrelse er fastsat.

- I tilfælde af uforudsete fordyrelser (f.eks. i forhold til den oprindelige aftale eller en ansøgning om forhåndsgodkendelse) skal selskabet:
 - begrunde fordelingen af de uforudsete fordyrelser mellem selskab og parter.
 - fordelingen mellem selskab og parter skal følge det samme princip som blev anvendt ved selve projektet.

Begrundelsen kan f.eks. tage udgangspunkt i de relevante redegørelser for omkostningsfordeling. Begrundelsen kan beskrive inddelingen af projektet i dele, der hver især har ens omkostningsfordeling, og redegøre for omkostningsfordelingen for hver af delene – f.eks. ved at henvise til de relevante redegørelser. Begrundelsen bør være tilstrækkelig dækkende for det samlede projekt til, at det relativt let kan identificeres, hvor i projektet en konkret fordyrelse hører til – og dermed hvilken omkostningsfordeling, der skal anvendes for den konkrete fordyrelse.

- Hvis selskabet søger om tillæg eller forhåndsgodkendelse af projektet, skal ovenstående redegørelser og begrundelser indsendes i forbindelse hermed.
- Hvis selskabet ikke søger om tillæg eller forhåndsgodkendelse af projektet, skal redegørelserne og begrundelserne kun indsendes, hvis Forsyningssekretariatet beder om det (men selskabet er fortsat forpligtet til at udarbejde dokumentationen).
- Selskabet har desuden pligt til at offentliggøre følgende på sin hjemmeside:
 - redegørelse og begrundelse nævnt oven for ved projekter med andre spildevandsforsyningsselskaber
 - redegørelse, specificeringer og begrundelser nævnt oven for ved projekttype 1
 - redegørelse nævnt oven for ved projekttype 2
 - redegørelse og evt. begrundelse nævnt oven for ved projekttype 3
- Hvis selskabet søger om tillæg eller forhåndsgodkendelse af projektet, skal selskabet indsende dokumentation for, at kravet om offentliggørelse er overholdt. Det kan f.eks. være via et link til selskabets hjemmeside, hvor dokumentationen kan findes.
- Hvis selskabet ikke søger om tillæg eller forhåndsgodkendelse af projektet, skal selskabet kun indsende dokumentation for, at kravet om offentliggørelse er overholdt, hvis Forsyningssekretariatet beder om det (men selskabet er fortsat forpligtet til at overholde kravet).

Se desuden afsnit 10 om Forsyningssekretariatets tilsyn.

8.7. Nødvendige omkostninger i forbindelse med projekter

Nødvendige omkostninger i forbindelse med projekter er omkostninger for spildevandsforsyningsselskabet, der må anses for nødvendige, for at selskabet kan løse den konkrete opgave omkring håndtering af spildevand, herunder tag- og overfladevand. Det betyder bl.a., at et selskab ikke må løse en opgave på en dyrere måde end nødvendigt (jf. bemærkningerne til lovforslaget).

Nødvendige omkostninger omfatter alle relevante omkostningerne til etablering, drift, vedligeholdelse, sløjfning osv. af anlægget set over dets samlede levetid.

Bemærk at dette afsnit beskæftiger sig med nødvendige omkostninger i forbindelse med projekter, herunder etablering, (daglig) drift, vedligehold etc. Nødvendige omkostninger kan tillige forstås bredere i

forhold til spildevandsforsyningsselskabets daglige drift, materiel, faciliteter, services, personalegoder osv., men dette gennemgås ikke her.

De rent *hydraulisk nødvendige* dele af et projekt (såsom ledninger, pumper, brønde, bassiner etc.), der udelukkende tjener til håndtering af det spildevand, spildevandsforsyningsselskabet er ansvarlig for, må som udgangspunkt anses for nødvendige (dog ud fra en konkret vurdering). Dette omfatter også ikke-mekaniske dele såsom beplantning, der bidrager til nedsivning/fordampning i vej- og regnbede, foruden forudsætninger for anlæggets drift såsom etablering af adgangsveje etc., omkostninger til særlig drift såsom anden glatførebekæmpelse end saltning på veje, skånsom eller mere hyppig snerydning omkring eller på anlæg etc. Det kan også omfatte dele, der ikke i sig selv håndterer spildevand, men som er en forudsætning herfor. Det kan f.eks. være projekter i vandløb, der ikke håndterer spildevand, men bidrager til selskabets håndtering heraf f.eks. i form af vandparkering, der letter selskabets mulighed for at aflede det tag- og overfladevand, selskabet har ansvar for. Andre tiltag kan være elementer, der i øvrigt forbedrer eller bidrager til håndteringen af selskabets spildevand. Eksempler kunne være regnmålere, regnradarer, online flow- eller forureningsmålere, overvågnings-, varslings- og styringssystemer etc.

Herudover kan øvrige elementer i et projekt anses for nødvendige omkostninger ud fra en konkret vurdering, såfremt de indgår i eller på anden vis er en forudsætning for håndteringen af det spildevand, spildevandsforsyningsselskabet er ansvarlig for.

Eksempler:

- Indpasning af anlæg i eksisterende rammer (materialer, udseende etc.)
- Retablering
- Nødvendige ændringer af eksisterende anlæg såsom stier, veje, bygværker, bygninger osv.
- Elementer, der er nødvendige for at overholde øvrige krav eller standarder, såsom miljøkrav eller arbejdsmiljøkrav
- Planlægning, forberedelse og logistik mm.

Eksemplerne uddybes i de efterfølgende afsnit. Det vil bero på en konkret vurdering i det enkelte projekt, om omkostningen til det pågældende element er en nødvendig forudsætning for, at selskabet kan løse sin opgave.

Det er samtidig fortsat en forudsætning, at kravene i de øvrige regler er opfyldt.

Det er derimod ikke i sig selv tilstrækkeligt, at en part, der f.eks. har nytte af eller lægger grund til et projekt, anser et element for nødvendigt for, at projektet kan gennemføres. Det vil bero på en konkret vurdering, men der skal være en klar grad af objektiv nødvendighed, dvs. en omkostning til et element kan ikke anses for nødvendig, *alene* fordi en anden part *stiller krav* om elementet. Kravet skal kunne henvises til et objektiv behov affødt af selskabets del af projektet, f.eks. et krav i medfør af anden lovgivning eller en almindeligt anerkendt standard (f.eks. best-practice, retspraksis etc.).

8.7.1. Nødvendige omkostninger og nytte for andre parter

En omkostning, der kan anses for nødvendig for spildevandsforsyningsselskabet, kan også have nytte for evt. andre parter i et fælles projekt. Omkostningerne forbundet med sådanne dele af et projekt skal som udgangspunkt fordeles efter nytte, dvs. at det ikke automatisk følger, at selskabet skal afholde *alle* nødvendige omkostninger, jf. afsnit 8.1 og 8.2. Hvis en aktivitet, der i udgangspunktet kunne anses for

nødvendig for selskabet, øges i omfang som følge af den anden parts deltagelse og bliver til en egentlig fordyrelse, skal i det mindste fordyrelsen afholdes af en anden part jf. afsnit 8.3. Et eksempel herpå kunne være en projekteringsopgave, der i udgangspunktet kunne anses for nødvendig for selskabets projekt, bliver væsentligt dyrere som følge af samarbejdspartens ønsker til rekreative elementer (som parten betaler for) – her skal parten også afholde en tilsvarende del af projekteringsomkostningerne.

8.7.2. Indpasning af anlæg i eksisterende rammer

Som udgangspunkt anses det for en nødvendig omkostning at *indpasse* et anlæg i en evt. *eksisterende sammenhæng*, dvs. at et anlæg passer visuelt eller på tilsvarende vis ind i det umiddelbart omkringliggende område, anlægget etableres i. Omkostninger til indpasning anses derfor som udgangspunkt *ikke* i sig selv for hverken at udgøre nytte for en anden part eller en meromkostning, der skal afholdes af andre parter – heller ikke selvom indpasningen gør anlægget dyrere end det teoretisk billigst mulige for spildevandsforsyningsselskabet.

Eksempler på hvad der kunne udgøre indpasning ud fra en konkret vurdering:

- Bassiner og kanaler på pladser udføres i samme materiale eller udseende som det eksisterende område.
- Et vandløbsprojekt med areal til oversvømmelse ved kraftig regn etableres med stensætninger, kanter etc., der fremstår organiske og naturlige.
- Relevant skiltning om anlæggets formål, funktion osv.

Indpasning dækker *ikke* over elementer, tiltag etc., der kan anses for at hæve eller væsentligt ændre udtrykket i eller funktionen af området i forhold til det eksisterende. Dette vil i givet fald anses for en meromkostning eller en del af projektet, der alene har nytte for en anden part, og derfor skal afholdes af andre end spildevandsforsyningsselskabet.

8.7.3. Retablering til samme stand som inden projektstart

Lige som indpasning er retablering i forbindelse med et projekt som udgangspunkt en nødvendig omkostning, der som udgangspunkt *ikke* i sig selv anses for hverken nytte for en anden part eller en meromkostning, der skal afholdes af parten. Retablering omfatter at spildevandsforsyningsselskabet overordnet genskaber et projekt- eller anlægsområde til den tilstand, det havde inden projektstart, i det omfang skader, ændringer etc. kan henføres til selskabets projektaktivitet.

Eksempler på retablering:

- Genbeplantning efter endt gravearbejde.
- Genetablering af belægning ved projekter i veje, pladser etc.
- Genetablering af parker, pladser, belysning, legepladser, beplantning etc.

Retablering kan både være aktuel efter selve etablering af anlægget, i forbindelse med drift og vedligehold af anlægget, og efter ombygning og/eller sløjfning af anlægget. For længerevarende projekter kan retablering desuden i begrænset omfang være nødvendig undervejs i projektet.

Retablering bør så vidt muligt ske til den standard, der var før projektet. I mange tilfælde vil der dog uundgåeligt følge en levetidsforlængelse med retableringen, da de oprindelige elementer i nogle situationer ikke kan genbruges, men skal genanskaffes eller genetableres som nye. Det kan f.eks. være hvis

demonterede legeredskaber, borde/bænke etc. ikke kan genanvendes men skal genanskaffes, eller når der lægges ny belægning på en plads eller vej. Sidstnævnte kan desuden forudsætte, at der retableres over et større areal end det reelt opgravede, f.eks. hvis det er nødvendigt at der lægges ny asfalt på hele vejen fremfor lapper fordelt ud over vejarealet. Sådanne *uundgåelige* levetidsforlængelser kan indgå i retableringen som en nødvendig omkostning for selskabet.

Uundgåelige/nødvendige levetidsforlængelser kan medføre fælles nytte ved projektet jf. afsnit 5.1.2 om nytte.

Levetidsforlængelser, der ikke er nødvendige/uundgåelige, kan ikke finansieres af selskabet.

Retablering kan for visse typer anlæg have en mere driftsmæssig karakter, f.eks. hvis spildevandsforsyningsselskabets funktion af anlægget medfører et ekstraordinært slid på anlægget. Et eksempel herpå kunne være en fodboldbane, selskabet lejlighedsvist oversvømmer med regnvand, og hvor det derfor er nødvendigt at genoptegne banerne oftere end normalt, eller hvis der er behov for oprensning af et lejlighedsvist oversvømmet areal.

Retablering dækker *ikke* over udvidelser eller forhøjelser af den oprindelige standard for området.

Spildevandsforsyningsselskabet og den relevante part kan aftale, at retablering ikke sker 1:1 til samme standard som inden projektet. Det kan f.eks. være tilfældet ved projekter, der medfører fjernelse af større/ældre træer, hvor det i praksis ikke er muligt at etablere til samme standard – hvor der bl.a. findes anerkendte modeller til værdisætning af træer, der kan anvendes i forbindelse med retablering.

8.7.4. Nødvendige ændringer af eksisterende anlæg

Spildevandsforsyningsselskabets omkostninger til flytning, sløjfning eller anden ændring af eksisterende anlæg såsom stier, veje, bygværker, bygninger, ledninger og kabler, brønde osv. kan anses for nødvendige omkostninger ud fra en konkret vurdering af, om det er nødvendiggjort af selskabets del af projektet. Hvis en anden part også har nytte af ændringen skal omkostningen ved ændringen fordeles efter det relevante princip.

8.7.5. Overholdelse af øvrige krav eller standarder

Elementer, der er nødvendige for at overholde øvrige krav eller standarder, kan anses for nødvendige omkostninger. Det kan f.eks. være miljøkrav (f.eks. maksimal udledningshastighed og andre krav i en udledningstilladelse og krav vedr. støj eller lugt) eller arbejdsmiljøkrav (adgangsforhold, ventilation, belysning etc.). Det kan også være krav i medfør af trafikregler (f.eks. krav om bemaling, afmærkning, skiltning, udformning af bump, kantsten, dæksler mm.) eller øvrige sikkerhedsforskrifter og sikkerhedsmæssige tiltag f.eks. i forbindelse med etablering af anlæg med offentlig adgang (f.eks. sikkerhed i forbindelse med kanaler eller bassiner med offentlig adgang).

Det kan ligeledes være domspraksis eller tilsvarende almindelig etableret praksis (f.eks. nævnsafgørelser) eller standard (f.eks. Spildevandskomiteens skrifter eller Dansk Standard).

8.7.6. Planlægning, forberedelse og logistik mm.

Spildevandsforsyningsselskabets omkostninger til planlægning, udbud, projektering, tilladelsesansøgninger, byggepladsetablering mm. kan anses for nødvendige omkostninger i det omfang de relaterer sig til selskabets håndtering af spildevand. For projekttipe 1 og 2 vil denne type omkostninger som regel i et vist

omfang have en grad af fælles nytte for de deltagende i projektet, hvorfor der skal aftales en passende omkostningsfordeling jf. afsnit 8.2, 8.3 og 8.4.

Heri kan ligeledes indgå kompensationer eller kompenserende tiltag betalt til andre parter, så længe det er en del af en selskabsøkonomisk omkostningseffektiv løsning og ikke giver merværdi for parten. Det kan f.eks. være nødvendig genhusning eller midlertidig flytning af en parts aktiviteter i projektområdet til andre lokaliteter.

8.7.7. Andet

Andre omkostninger og dele af projekter kan udgøre nødvendige omkostninger for spildevandsforsyningsselskabet ud fra en konkret vurdering.

8.7.8. Ikke-nødvendige omkostninger

Jf. ovenstående afsnit og eksempler er der en række omkostninger, der som udgangspunkt *ikke* kan anses for nødvendige for spildevandsforsyningsselskabet. Eksempler herpå kunne være:

- Særlig beplantning i vej- eller regnbed, der ikke bidrager til nedsivning/fordampning og ikke er en del af retablering eller indpasning
- Anden beplantning eller tilsvarende, der ikke er en del af retablering eller indpasning
- Etablering af ny parkering til f.eks. cykler i forbindelse med vejprojekter
- Forbedring af standarden f.eks. i form af belægning eller kantsten, hvor der ikke var før
- Etablering af øvrige trafikmæssige tiltag såsom fodgængerfelter eller trafikseparering, der ikke var der før etc.
- Etablering af fugletårne etc.
- Skiltning med oplysninger om dyre- og planteliv
- Etablering af stier, træningsudstyr, borde/bænke, belysning etc. udelukkende til rekreativt formål
- Slynkning af vandløb, der alene har til formål at forbedre miljøforholdene
- Anlæg til reduktion af oversvømmelser fra vandløb, der er vandløbsejerens eller –myndighedens ansvar

Listen er ikke udtømmende og vil i øvrigt bero på en konkret vurdering.

9. Undtagelser fra regler i lov om vandløb

I dette afsnit gennemgås en række konkrete regler i vandløbsloven i forhold til relationen til omkostningsbekendtgørelsens regler.

Reglerne i vandløbslovens § 24, stk. 1, § 31, stk. 1, og § 35, stk. 1, finder ikke anvendelse i forhold til projekter i vandløb, i det omfang projektet er omfattet af omkostningsbekendtgørelsens §§ 4-7, jf. omkostningsbekendtgørelsens § 8.

- § 24, stk. 1, omhandler udgifterne til regulering af vandløb og søer. Udgifterne afholdes af de grundejere, der skønnes at have nytte af foranstaltningerne, og forledes efter nytten for den enkelte ejendom.
- § 31, stk. 1, omhandler vedligeholdelse af offentlige vandløb, der påhviler vandløbsmyndigheden.
- § 35, stk. 1, omhandler vedligeholdelse af private vandløb, der som udgangspunkt påhviler bredejerne.

I praksis medfører det, at for et spildevandsforsyningsselskabs vandløbsprojekt omfattet af omkostningsbekendtgørelsens regler, er det ikke de grundejere, der har nytte af projektet, der skal betale for projektet – omkostningsfordelingen skal i stedet følge reglerne i omkostningsbekendtgørelsen.

Ligeledes vil den efterfølgende drift og vedligeholdelse af spildevandsforsyningsselskabets vandløbsprojekt ikke påhvile hhv. vandløbsmyndigheden eller bredejerne – ansvaret og omkostningsfordelingen herfor skal i stedet følge reglerne i omkostningsbekendtgørelsen.

Det skal dog bemærkes, at undtagelserne nævnt her alene vedrører selve projektet, dvs. vil være afgrænset til selve det anlæg, spildevandsforsyningsselskabet har ansvaret for. Således vil f.eks. ansvaret for vedligeholdelse af et vandløb oven- og nedstrøms et projekt til vandparkering fortsat følge reglerne i vandløbsloven, uanset om projektet er etableret, for at selskabet kan udlede yderligere regnvand oven- eller nedstrøms selve anlægget.

Ligeledes skal det bemærkes, at undtagelserne nævnt her ikke fritager spildevandsforsyningsselskabet fra at skulle bidrage i øvrigt til projekter med udgangspunkt i vandløbslovens regler, f.eks. regulering af et vandløb, hvor selskabet kan anses for grundejer med nytte af foranstaltningen.

10. Tilsyn

Omkostningsbekendtgørelsens kapitel 4

I dette afsnit gennemgås Forsyningssekretariatets tilsyn med reglerne i omkostningsbekendtgørelsen. På næste side ses en overordnet skitse over dokumentationskravene og Forsyningssekretariatets tilsyn.

10.1. Forsyningssekretariatets tilsyn

Forsyningssekretariatet fører tilsyn med overholdelse af reglerne i omkostningsbekendtgørelsen. Omfanget af og processen for sekretariatets tilsyn afhænger af en række faktorer.

Projekter efter omkostningsbekendtgørelsens kapitel 2: Klimatilpasningsprojekter:

- Forsyningssekretariatet fører kun tilsyn med reglerne i kapitel 2 såfremt spildevandsforsyningsselskabet søger om tillæg eller forhåndsgodkendelse heraf. Omfanget af tilsynet er beskrevet i det efterfølgende afsnit.
- Såfremt selskabet ikke søger om tillæg eller forhåndsgodkendelse heraf, fører sekretariatet ikke tilsyn med reglerne i kapitel 2.

Projekter efter omkostningsbekendtgørelsens kapitel 3: Spildevandsforsyningsselskabers projekter uden for deres egne spildevandsanlæg og med andre parter i øvrigt:

- Forsyningssekretariatet fører tilsyn med reglerne i kapitel 3. Såfremt spildevandsforsyningsselskabet ikke søger om tillæg eller forhåndsgodkendelse heraf, kan tilsynet tilrettelægges risiko- og stikprøvebaseret.

10.2. Overordnet skitsering af dokumentationskrav og Forsyningssekretariatets tilsyn

	Dokumentation	Før projektet påbegyndes	Ved ansøgning om tillæg eller FHG	Ikke tillæg eller FHG	Offentliggørelse
Projekter efter kapitel 2*:					
Hvis andet hovedformål end KTP (herefter ingen yderligere dokumentation efter kapitel 2)	Redegørelse for hovedformål og dokumentation af at dimensionering er nødvendig for opfyldelse af hovedformål jf. afsnit 4.4.3		Indsendes til FS	Ikke tilsyn	
Hvis der søges om tillæg og hvis projektet er det første projekt i området i fht. serviceniveau	Redegørelse for at metoden i serviceniveaubekendtgørelsen er fulgt		Indsendes til FS	-	****
Hvis der ikke søges om tillæg eller hvis projektet ikke er første projekt i området	Henvisning til spildevandsplanen eller tidligere fastsættelse af serviceniveau for området		Indsendes til FS	Ikke tilsyn	
Selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet	Jf. afsnit 6.4 (bemærk undtagelser)	Udarbejdes, ikke tilsyn	Indsendes til FS	Ikke tilsyn	
Hvis supplerende tiltag	Redegørelse for at projektet ikke hæver serviceniveauet generelt, henvisning til brug af supplerende tiltag i spildevandsplanen, angivelse af hovedprojekt og overholdelse af 5 pct. kravet, samfundsøkonomisk nettogevinst og selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet, jf. afsnit 4.2.5 og 6.4		Indsendes til FS	Ikke tilsyn	
Projekter efter kapitel 3*:					
Selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet	Jf. afsnit 6.4 (bemærk undtagelser)	Udarbejdes, ikke tilsyn	Indsendes til FS	Indsendes hvis FS anmoder	
Aftale	Skriftlig, jf. afsnit 7	Indsendes til FS***	Indsendes til FS	-	Ja
Omkostningsfordeling jf. projekttype 1, 2 og 3**	Relevante redegørelser jf. afsnit 8.6		Indsendes til FS	Indsendes hvis FS anmoder	Ja
Hvis der opstår uforudsete fordyrelser i fht. allerede indsendt dokumentation	Redegørelse for omkostningsfordeling jf. afsnit 8.6		Indsendes til FS	Indsendes hvis FS anmoder	
Offentliggørelse af aftaler og redegørelser	Dokumentation for at kravet er opfyldt jf. afsnit 7.10 og 8.6		Indsendes til FS	Indsendes hvis FS anmoder	

*: Et projekt kan være omfattet af både kap. 2 og kap. 3 og dermed af kravene i begge kapitler.

** : Et projekt kan være omfattet af både type 1 og 2, men kun af type 3 hvis det ikke er omfattet af type 1 og/eller 2.

***: FS fører i udgangspunktet ikke tilsyn med aftaler indsendt inden projektet påbegyndes, men kan dog føre et risikobaseret tilsyn.

****: Bemærk kravene i serviceniveaubekendtgørelsen til offentliggørelse af informationer vedr. fastsættelse af serviceniveauet.

Figur 4: Overordnet skitsering af dokumentationskravene og Forsyningssekretariatets (FS) tilsyn. Detaljerne fremgår af bekendtgørelsen og vejledningens relevante afsnit. FHG står for forhåndsgodkendelse.

10.3. Forsyningssekretariatets tilsyn med reglerne i kapitel 2

Bemærk, at spildevandsforsyningsselskabet altid skal overholde de gældende dokumentationskrav, uanset om selskabet søger om tillæg eller ej. I hvilket omfang selskabet skal indsende dokumentationen til Forsyningssekretariatet og sekretariatet fører tilsyn med dokumentationen afhænger af, om selskabet søger om tillæg (eller forhåndsgodkendelse heraf) eller ej.

10.3.1. Serviceniveau

Reglerne vedr. Forsyningssekretariatets tilsyn med kravet om serviceniveau fremgår af ØR-bekendtgørelsens § 18, stk. 5:

- Første gang selskabet søger om tillæg (eller forhåndsgodkendelse heraf) til et projekt, der tager sigte på at opnå det fastsatte serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand for et givent område jf. reglerne i Miljøministeriets serviceniveaubekendtgørelse, fører Forsyningssekretariatet kontrol med fastsættelsen af serviceniveauet.
- Sekretariatets tilsyn består i at kontrollere, at metoden til fastsættelse af serviceniveauet angivet i serviceniveaubekendtgørelsen er fulgt, og at projektet tager sigte på at opnå det fastsatte serviceniveau.
- Ved efterfølgende ansøgninger om tillæg (eller forhåndsgodkendelse heraf) til projekter, der tager sigte på at opnå dette serviceniveau i det pågældende område, kontrollerer sekretariatet ikke fastsættelsen af serviceniveauet, men alene at projektet tager sigte på at opnå det pågældende serviceniveau.
- Undtagelsen herfra er, hvis sekretariatet finder, at der er oplysninger, der tyder på, at serviceniveauet skulle have været genberegnet jf. serviceniveaubekendtgørelsens § 6, stk. 1 og 2.
- I så tilfælde kan sekretariatet kontrollere dette og i givet fald give afslag på tillæg (eller forhåndsgodkendelse heraf).
- Er serviceniveauet fastsat i spildevandsplanen, skal sekretariatet dog, før der træffes afgørelse, indhente en udtalelse fra Miljøstyrelsen om, hvorvidt serviceniveauet skulle have været genberegnet. Forsyningssekretariatet (og i givet fald Konkurrenceankenævnet) er bundet af og skal træffe afgørelse i overensstemmelse med Miljøstyrelsens udtalelse.

10.3.2. Selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet

Inden anlæggelsen af projektet påbegyndes (uanset om selskabet påtænker at søge om tillæg eller ej):

- Dokumentation for selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet jf. afsnit 4.3 skal *udarbejdes* men ikke indsendes på dette tidspunkt.
Dokumentationskravene til selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet fremgår af afsnit 6.4.

10.3.3. Evt. øvrig dokumentation

- Samfundsøkonomisk nettogegevinst for supplerende klimatilpasningstiltag jf. afsnit 4.2.4.
- Resterende dokumentationskrav vedr. supplerende tiltag: Redegørelse for at serviceniveauet ikke hæves generelt for området, henvisning til bestemmelsen i spildevandsplanen, angivelse af hovedprojektet og redegørelse for overholdelse af 5 pct. kravet, jf. afsnit 4.2.5
- Dokumentation vedr. projekter med andet hovedformål end klimatilpasning jf. afsnit 4.4.3.

10.3.4. Dokumentation efter reglerne i kapitel 2

Den dokumentation, der skal indsendes til Forsyningssekretariatet, og sekretariatets tilsyn hermed.

- Hvis selskabet søger om tillæg, skal dokumentationen (for selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet og evt. samfundsøkonomisk nettogevinst for supplerede tiltag *eller* evt. dokumentation vedr. projekter med andet hovedformål) vedlægges ansøgningen, jf. omkostningsbekendtgørelsens § 9, stk. 2, og ØR-bekendtgørelsens § 11, stk. 2.
- Hvis selskabet søger om forhåndsgodkendelse, skal dokumentationen ligeledes vedlægges.
- Forsyningssekretariatet fører i begge tilfælde tilsyn med, at reglerne er overholdt.
- Hvis selskabet ikke søger om tillæg eller forhåndsgodkendelse heraf, fører Forsyningssekretariatet ikke tilsyn med reglerne i omkostningsbekendtgørelsens kapitel 2, men selskabet er fortsat forpligtet til at overholde reglerne.
- Bemærk, at hvis projektet ligeledes er omfattet af bekendtgørelsens kapitel 3, fører sekretariatet tilsyn efter reglerne i kapitel 3, jf. afsnit 10.4.

10.4. Forsyningssekretariatets tilsyn med reglerne i kapitel 3

Bemærk, at spildevandsforsyningssselskabet altid skal overholde de gældende dokumentationskrav, uanset om selskabet søger om tillæg eller ej. I hvilket omfang selskabet skal indsende dokumentationen til Forsyningssekretariatet og sekretariatet fører tilsyn med dokumentationen afhænger af, om selskabet søger om tillæg (eller forhåndsgodkendelse heraf) eller ej.

10.4.1. Skriftlige aftaler og selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet

Inden anlæggelsen af projektet påbegyndes (uanset om selskabet påtænker at søge om tillæg eller ej):

- Skriftlige aftaler skal *indsendes* til Forsyningssekretariatet, jf. afsnit 7. Sekretariatets tilsyn med aftalerne sker dog som udgangspunkt ikke på dette tidspunkt. Hvis selskabet søger om forhåndsgodkendelse, skal aftalen vedlægges som en del heraf. Hvis aftalen ikke vedlægges en ansøgning om forhåndsgodkendelse, skal selskabet i forbindelse med indsendelse af aftalen angive, om det agter at søge om tillæg til projektet.
Skriftlige aftaler skal som minimum indeholde de obligatoriske aftaleelementer 1-9, jf. afsnit 7 om aftaler. Se desuden skabelon for aftaler i afsnit 7.12.
- Dokumentation for selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet skal *udarbejdes*, jf. afsnit 6.2.1, men ikke indsendes på dette tidspunkt.
Dokumentationskravene til selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet fremgår af afsnit 6.4.

10.4.2. Øvrig dokumentation

- Redegørelser og begrundelser vedr. omkostningsfordeling, der ligger til grund for skriftlige aftaler jf. afsnit 8.1, 8.2, 8.3 og 8.4. Eksempler på hvad der kan udgøre denne dokumentation fremgår af afsnit 8.6.
- Dokumentation for at kravet om offentliggørelse af aftaler og redegørelser vedr. omkostningsfordeling på selskabets hjemmeside er overholdt, jf. afsnit 7.10 og 8.6.

10.4.3. Dokumentation efter reglerne i kapitel 3:

Den dokumentation, der skal indsendes til Forsyningssekretariatet, og sekretariatets tilsyn hermed:

- Hvis selskabet søger om tillæg, skal dokumentationen (for selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet, skriftlige aftaler og redegørelser/begrundelser vedr. omkostningsfordeling og overholdelse af kravet om offentliggørelse) vedlægges ansøgningen, jf. omkostningsbekendtgørelsens § 9, stk. 2, og ØR-bekendtgørelsens § 11, stk. 2.
- Hvis selskabet søger om forhåndsgodkendelse, skal dokumentationen ligeledes vedlægges.
- Forsyningssekretariatet fører i begge tilfælde tilsyn med at reglerne er overholdt.
- Hvis selskabet ikke søger om tillæg eller forhåndsgodkendelse heraf, er selskabet kun forpligtet til at indsende dokumentationen hvis Forsyningssekretariatet anmoder om det, jf. omkostningsbekendtgørelsens § 10, stk. 2, og Forsyningssekretariatet kan føre et risiko- og stikprøvebaseret tilsyn hermed, jf. omkostningsbekendtgørelsens § 9, stk. 3. Bemærk dog, at aftaler altid skal indsendes.
- Selskabet har pligt til offentliggøre aftaler og redegørelser om omkostningsfordeling på selskabets hjemmeside, uanset om selskabet søger om tillæg (eller forhåndsgodkendelse heraf) eller ej.

10.4.4. Risiko- og stikprøvebaseret tilsyn

Et risiko- og stikprøvebaseret tilsyn kan f.eks. ske ved at Forsyningssekretariatet udvælger visse projekter til nærmere kontrol, f.eks. på basis af størrelse eller andre forhold ved projektet eller som tilfældig stikprøve.

Selv om et projekt ikke udtages til nærmere kontrol, vil dette ikke afskære Forsyningssekretariatet fra senere at udtage gamle sager eller genoptage sagen, hvis nye oplysninger gør, at der er begrundet tvivl om, hvorvidt projekterne eller projektet lever op til kravene, eller hvis der efterfølgende alligevel søges tillæg.

10.5. Anmodning om udtalelse fra Forsyningssekretariatet

For projekter, hvor spildevandsforsyningsselskabet ikke agter at søge om tillæg, kan selskabet efter indsendelse af aftalen anmode Forsyningssekretariatet om at *tage stilling til*, om reglerne i omkostningsbekendtgørelsens kapitel 3 er overholdt (jf. afsnit 5) for det konkrete projekt. Selskabet skal i så tilfælde indsende den dokumentation m.v., som er nævnt i omkostningsbekendtgørelsens kapitel 3 (se også afsnit 10.4 hhv. afsnit 6.4, 7 og 8.6 for de enkelte dokumentationskrav). En sådan anmodning behandles som udgangspunkt efter samme proces som en anmodning om forhåndsgodkendelse af et tillæg jf. ØR-bekendtgørelsens § 11, stk. 9, dvs. at sekretariatet ud fra den foreliggende dokumentation vurderer, om reglerne for det konkrete projekt er overholdt eller ej. Sekretariatet vurderer i forbindelse med anmodningen om udtalelse som udgangspunkt ikke andre forhold, herunder om selskabet evt. ville kunne få tillæg til projektet, da udtalelsen fra Forsyningssekretariatet kun er mulig i tilfælde, hvor selskabet ikke agter at søge om tillæg. Udgangspunktet for den forventede sagsbehandlingstid vil tilsvarende være svarende til en anmodning om forhåndsgodkendelse, men kan også afvige herfra ud fra konkrete omstændigheder.

10.6. Hvis Forsyningssekretariatets finder, at reglerne ikke er overholdt

Hvis Forsyningssekretariatet finder, at en udgift ikke lovligt kan indregnes i bidrag efter spildevandsbetalingslovens § 1, stk. 4, 1. pkt., fordi reglerne i omkostningsbekendtgørelsen ikke er overholdt, igangsættes følgende proces jf. omkostningsbekendtgørelsens § 11:

1. Forsyningssekretariatet kontakter spildevandsforsyningsselskabet.
2. Selskabet redegør inden for 4 uger for foranstaltninger truffet for at overholde bekendtgørelsen.
3. Forsyningssekretariatet vurderer foranstaltninger.

4. Hvis Forsyningssekretariatet vurderer, at reglerne fortsat ikke er eller ikke vil blive overholdt, kontakter sekretariatet selskabet og den/de kommuner ansvarlige for godkendelse af selskabets takster.
5. Forsyningssekretariatet kan herudover reducere den økonomiske ramme for vandselskabet med op til et tilsvarende beløb, jf. ØR-bekendtgørelsens § 14.

UDKAST TIL OFFENTLIG HØRING

11. Ikrafttræden og overgangsbestemmelser

Omkostningsbekendtgørelsens kapitel 5

Overgangsordningen for de nuværende regler er uddybet i vejledning til overgangsordningen (vejledning nr. 9251 af 9. april 2021) og gennemgås derfor ikke her. Enkelte elementer er dog uddybet i de efterfølgende afsnit:

- Påbegyndelseskravet i forhold til hvornår overgangsordningen ophører, uddybet i afsnit 11.1
- Ændringer af eksisterende aftaler og anlæg i forhold til hvornår projekter omfattes af de nye regler, uddybet i afsnit 11.2

11.1. Påbegyndelseskravet

Jf. omkostningsbekendtgørelsens § 12, stk. 4, er det ud over de øvrige krav i overgangsordningen en betingelse for, at spildevandsforsyningsselskabets omkostninger til et projekt kan afholdes efter de tidligere regler, at:

- anlæggelsen af projektet *påbegyndes* senest 1. januar 2027, og
- påbegyndelse af anlæggelsen anmeldes til Forsyningssekretariatet senest den 15. april 2028.

Betingelserne er uddybet i de efterfølgende afsnit.

Uanset om et projekt i øvrigt opfylder betingelserne for at være en del af overgangsordningen, herunder er rettidigt og fyldestgørende anmeldt, bortfalder denne mulighed således, hvis ovenstående betingelser ikke begge er overholdt.

Påbegyndelseskravet kan ikke fraviges, da omkostningsbekendtgørelsen ikke rummer dispensationsmuligheder.

11.1.1. Fysisk etablering af projektet

Jf. bemærkningerne til loven menes der med, at *anlæggelsen af projektet skal være påbegyndt*, at den fysiske etablering af selve projektet skal være påbegyndt. Fysisk etablering betyder, at det er selve anlægget, der bidrager til håndtering af spildevand, der er påbegyndt. Det er således f.eks. *ikke* tilstrækkeligt, at:

- der er afholdt omkostninger til andre aktiviteter end selve den fysiske etablering af anlægget
- der er indgået aftaler om selve anlægget senest 1. januar 2027, herunder:
 - Afholdt omkostninger til eller indgået bindende aftaler om planlægning, projektering, forundersøgelser, byggepladsindretning og tilsvarende, der ikke i sig selv udgør selve det fysiske anlæg til håndtering af spildevand
 - Indgået bindende aftaler om selve den fysiske etablering med f.eks. entreprenører

Det er i denne sammenhæng underordnet, hvornår projektet forventes afsluttet. Det er ligeledes underordnet, om spildevandsforsyningsselskabet søger om tillæg til afholdte omkostninger undervejs i etableringsfasen.

En forhåndsgodkendelse af projektet fra Forsyningssekretariatet, herunder i forbindelse med anmeldelse til overgangsordningen, vil som udgangspunkt udgøre afgrænsningen af det pågældende projekt i relation til påbegyndelseskravet, også selvom projektet omfatter flere fysiske anlæg.

Hvis der ikke er søgt om forhåndsgodkendelse, vil en anmeldelse til overgangsordningen derimod ikke i sig selv kunne udgøre afgrænsningen af det pågældende projekt, og det beror i de tilfælde på en konkret vurdering, se neden for. Hvis der siden forhåndsgodkendelsen er sket væsentlige ændringer af projektet, der kan påvirke vurderingen af, om det kan anses for ét projekt, må selskabet godtgøre dette, hvorefter Forsyningssekretariatet foretager en konkret vurdering af, om det fortsat kan anses for ét projekt.

Hvis der er tale om flere fysiske anlæg, kan det i forbindelse med vurderingen af, om den fysiske etablering af et projekt kan anses for påbegyndt, være relevant at se på, i hvilket omfang de enkelte anlæg kan anses for særskilte projekter – og dermed hvorvidt de ikke-påbegyndte anlæg kan gennemføres som en del af overgangsordningen.

Forsyningssekretariatets vurdering vil som udgangspunkt ske på baggrund af en samlet vurdering med udgangspunkt i følgende kriterier:

- Funktion og projekttipe: Hvis der er tale om vidt forskellige typer af anlæg i fht. anlæggenes løsningsfunktion, kan det tale for, at de ikke kan anses for ét projekt i relation til påbegyndelseskravet.
- Geografisk sammenhæng: Hvis der ikke er en umiddelbar og snæver geografisk sammenhæng mellem anlæggene, dvs. hvis de ikke i væsentligt omfang er sammenhængende/forbundne, kan det tale for, at de ikke kan anses for ét projekt i relation til påbegyndelseskravet.
- Tidsmæssig sammenhæng: Hvis der ikke er en umiddelbar og snæver tidsmæssig sammenhæng mellem anlæggenes etablering, dvs. hvis de ikke etableres inden for et sammenhængende og afgrænset tidsrum (dvs. uden væsentlige ophold mellem etableringen af de enkelte anlæg), kan det tale for, at de ikke kan anses for ét projekt i relation til påbegyndelseskravet.
- Idriftsættelse: Hvis anlæggene idriftsættes på væsentligt forskellige tidspunkter, kan det tale for, at de ikke kan anses for ét projekt i relation til påbegyndelseskravet.
- Budget: Hvis der er tale om et stort budget til anlæggene, kan det tale for, at de ikke kan anses for ét projekt i relation til påbegyndelseskravet.

Der vil være tale om en samlet vurdering af de kriterier, der er relevante for de konkrete anlæg. Hvis Forsyningssekretariatet vurderer, at flere anlæg ikke kan anses for ét projekt i relation til påbegyndelseskravet, kan påbegyndelseskravet kun anses for opfyldt for de anlæg, hvor den fysiske etablering er påbegyndt af de pågældende anlæg.

Det vil i alle tilfælde bero på en konkret vurdering.

11.1.2. Anmeldelse af påbegyndt etablering af projektet

Påbegyndelsen af et projekt, der ønskes omfattet af overgangsordningen, skal anmeldes til Forsyningssekretariatet senest den 15. april 2028. De nærmere detaljer om, hvordan projekterne i praksis anmeldes, vil fremgå af Forsyningssekretariatets indberetningsvejledning til den tid.

11.2. Ændringer af eksisterende aftaler

Hvis der foretages indholdsmæssig ændring af en medfinansieringsaftale eller samarbejdsaftale, som har betydning for spildevandsforsyningsselskabets omkostninger til det pågældende projekt på overgangsordningen, finder de nye regler i omkostningsbekendtgørelsen anvendelse fra tidspunktet for ændringen, medmindre der før den 1. januar 2021 er afholdt væsentlige omkostninger (forstået som væsentlige irreversible investeringer), som er relevante for det ændrede projekt. Dette fremgår af bestemmelsen i omkostningsbekendtgørelsens § 12, stk. 8.

11.2.1. Hvilke ændringer er omfattet

Det fremgår af omkostningsbekendtgørelsens § 12, stk. 8, at ændringen af aftalen skal være indholdsmæssig og skal medføre *ændrede omkostninger* for spildevandsforsyningsselskabet for at udløse bestemmelsen. Ændringer af en aftale, der ikke er indholdsmæssige, eller er indholdsmæssige, men omkostningsneutrale for selskabet, vil derfor ikke udløse bestemmelsen. Eksempler på dette kan ud fra en konkret vurdering f.eks. være:

- Ændringer til aftalen, der kun medfører ændrede omkostninger for andre parter.
- Ændringer til aftalen af kosmetisk karakter såsom ændring af navne på projektdeltagere eller navngivningen af projekter

Ændrede omkostninger, der ikke følger af en ændring af aftalen, udløser ikke bestemmelsen i § 12, stk. 8. Det kan f.eks. være ændrede omkostninger for selskabet som følger af:

- Ændrede priser på materialer, entreprenør- eller rådgiverydelser etc.
- Uforudsete meromkostninger til f.eks. jordforurening, uheld, tekniske komplikationer osv.
- Ændrede regler, der f.eks. medfører nye eller ændrede afgifter, nye eller ændrede dokumentationskrav osv.

11.2.2. Væsentlige omkostninger til det ændrede projekt før 1. januar 2021

Hvis indholdsmæssige ændringer af en aftale medfører ændrede omkostninger for spildevandsforsyningsselskabet, skal selskabets omkostninger til projektet følge de nye regler fra ændringstidspunktet. Undtagelsen herfra er dog, at hvis selskabet allerede har afholdt væsentlige omkostninger til projektet inden den 1. januar 2021, kan projektet fortsat gennemføres efter de tidligere regler.

Det er dog en forudsætning, at de væsentlige omkostninger er relevante også for det ændrede projekt. F.eks. vil evt. omkostninger afholdt af spildevandsforsyningsselskabet til et delelement af projektet, der bortfalder som en del af ændringen, ikke være relevante for det ændrede projekt, og kan således ikke indgå i vurderingen af hvorvidt der er afholdt væsentlige omkostninger til det ændrede projekt jf. omkostningsbekendtgørelsens § 12, stk. 8.

For en uddybning af, hvad der kan udgøre væsentlige omkostninger, henvises til vejledning til overgangsordning afsnit 5 og 6.

11.3. Fornyelse/reinvesteringer af anlæg omfattet af overgangsordningen

Spildevandsforsyningsselskabets omkostninger til projekter, herunder medfinansieringsprojekter, omfattet af overgangsordningen kan som udgangspunkt fortsætte efter de tidligere regler i anlæggets levetid. Det

omfatter løbende drift og vedligehold, der har til formål at bevare det eksisterende anlæg og dets fortsatte funktion. Reparationer og levetidsforlængelser kan ud fra en konkret vurdering også omfattes i det omfang omkostningerne hertil er væsentligt mindre end hvad en egentlig reinvesterings ville have kostet. Et eksempel herpå kunne være strømpføring af en eksisterende ledning eller ny membran i bunden af et eksisterende bassin, der i de fleste tilfælde vil være væsentligt billigere end en egentlig udskiftning af ledningen eller bassinet. Mindre ændringer af anlægget som følge af ændringer i anlæggets omgivelser kan også være omfattet heraf, f.eks. hvis der lægges ny belægning på en plads, hvor en del af pladsen fungerer som regnvandsbassin.

Ved fornyelse eller reinvesterings af anlægget skal spildevandsforsyningselskabets omkostninger imidlertid som udgangspunkt følge de nye regler. Det omfatter foruden reinvesterings også f.eks. udskiftninger af en væsentlig andel af anlægget, væsentlige ændringer af anlæggets kapacitet og væsentlige ændringer af anlæggets funktion. Dermed skal der på det tidspunkt, afhængig af projektkategori, aftales en omkostningsfordeling, indgås skriftlig aftale, dokumenteres selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet osv. jf. omkostningsbekendtgørelsens regler, og anlægget vil desuden skulle leve op til reglerne vedr. serviceniveau jf. serviceniveaubekendtgørelsen.

UDKAST TIL OFFENTLIG HØRINGS

12. Øvrigt

12.1. Klage- og dispensationsmuligheder

Omkostningsbekendtgørelsen rummer ikke særskilte klage- eller dispensationsmuligheder i forhold til bekendtgørelsens regler. Ligeledes indeholder spildevandsbetalingsloven ikke dispensations- eller klagemuligheder.

Forsyningssekretariatets afgørelser, herunder afgørelser om forhåndsgodkendelse og endelige afgørelser om tillæg, kan påklages til Konkurrenceankenævnet, jf. vandsektorlovens § 26, stk. 2.

12.2. Løbende status og evaluering

Det fremgår af den politiske aftale nævnt i afsnit 1, at Forsyningssekretariatet årligt skal opgøre og offentliggøre nøgletal, der belyser spildevandsforsyningsselskabernes klimatilpasningsindsats.

Spildevandsforsyningsselskaberne skal derfor indberette gennemført klimatilpasning, dvs. færdige projekter, der er sat i drift i det foregående år, i forbindelse med selskabernes årlige indberetning til Forsyningssekretariatet. Dette omfatter tillige projekter, selskaberne ikke får tillæg til, og projekter, der er omfattet af overgangsordningen. Se nærmere i § 30 i bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber. Detaljerne vedrørende indberetningen fremgår af sekretariatets indberetningsvejledning.

Det fremgår desuden af aftalen, at de nye regler vedtaget med ændringsloven, der trådte i kraft 1. januar 2021, skal evalueres efter 3 år.